

Ya mekàduwa nga libru tu

SAMUEL

Nadámag tu David nga natay yin tu Saul

1 Ay kane magulli tu David nga gayát nangraut kadatu Amalekita, ay nagyán da ka Ziklag ka duwa ngalgaw pikam. Natay tu Saul kitun nin. ²Ay kitu mekàlu walgaw, uwad laláki ya inumbet nga gayát kitu kampu datu suldádu tu Saul. Napìsi tu bádu na, se napnu ka tápù tu úlu na, gapu kitu agmanakit na. Ay se yala nagukkab kitu àráng tu David ka nagrispitár na. ³“Kawà na ya naggayatán mu?” nán tu David. “Naglóbát tà a nagtálaw ki kampu datu iIsrael,” nán tu laláki. ⁴Ay nán tu David, “Ay mapaanna tu gubát? Nágan na ya nàwa?” Ay nán natu laláki, “Ngámin na suldádu da iIsrael, ay nagtatálaw da, ay se adu datu natay kaggída. Ay natay pe ye Ari Saul, se Jonatan na pútut na.” ⁵“Paanna ya akammum nga natay ye Saul se Jonatan?” nán tu David. ⁶Ay díkod inistoriya natu laláki tu nàwa, nga nán na, “Nepà-pàmu wa atán nà ka bantay Gilboa. Ay nasingan ku tu Saul nga magtiterig kitu say-áng na. Ay datu suldádu wa nakatakay kadatu takay da, se datu nakakabalyu, ay adanni da ngin kitu Saul. ⁷Ay kane maglingay, ay nasingan nà. Ay se nà kirrawán. “Inna tun?” nán ku. ⁸Ay nán na kiyà, “Iin ka?” nán na. “Amalekita ngà,” nán ku. ⁹“Ay se na nán kiyà, ‘Umbet ka kídì ta patayan nà in, ta akkan nà pikam matay, ay akkan ku manà-nàmán ya ríngát ku win,’ nán na.” ¹⁰Ay díkod pinatay ku kurug gin, ta ammù a matay mà kammala ngin ta nasamnga tu bigád na. Ay se ku wala inalà ya sagápaw na, se ya galáng na. Ye dedi na nilbet ku da kídì, ápu.”

¹¹Ay gapu kitu pannakit tu David, ay pinìsi na tu bádu na. Ay ummán pe tu kinuwa datu ngámin na tolay na. ¹²Ay nagsasángit da ngámin, se da akkan nang-angán panda kitu gabi, gapu kitu agmanakit da kitu nekatay tu Saul se tu an-anà na nga Jonatan, se datu natay ya suldádu wa iIsrael nga tolay ne APU. ¹³Ay se yala nán tu David kitu bag-bagu wa inumbet nangidámag kitu nàwa. “Kawà na ya babalay mu?” “An-anà nà ya isa

nga Amalekita nga agtangeli ki íli nu,” nán tu bag-bagu. ¹⁴“Ay taanna, tura ka akkan nagansing nga namatay ki ári ya piníli ne APU?” nán tu David. ¹⁵Ay se yala kirrawán tu David tu isa kadatu suldádu na, ay se na nán, “Patayam ya laláki kiyán.” Ay díkod pinatay na kurug tu bag-bagu nga Amalekita. ¹⁶Ay nán tu David, “Ikaw kampela ngin ya makin-básul ki pannakatay mu, ta ikaw mismu ya nangipudnu nga pinatay mu ya ári nga piníli ne APU.”

Tu adangdangay tu David pára kitu Saul se tu Jonatan

¹⁷Ay nangwa tu David ka adangdangay na kitu agmanakit na kitu Saul se kitu Jonatan. ¹⁸Ay nebílin na nga masápul itùgud da kadatu tolay ka Juda. Nesúrát idi ki libru tu Jashar. Ay nán na kídi: ¹⁹“Ya dáyaw na Israel nga tolay,

ay ka ban-bantay Israel mismu da pinatay!

Daya narungat ki gubát,

ay aggída pe ya nagkakátay.

²⁰Akkan nu ikag-kagi ka Gat;

se akkan nu ipak-pakammu ka Ashkelon;

ta get magpatag daya babbay ya Filisteo,

se magpakkáw daya babbay nga akkan mangurug ke Dios.

²¹Ikaw wa bantay Gilboa,

akkan ka din nin maudanán se malpatán,

se áwan din pe yin ya tumúbu nga mul-múla kikaw.

Ta kiyán ya nakaragitán natu kalátag naya narungat;

akkan nin madalusán ka denu.

²²Tu bú tug tu Jonatan,

se tu ampiláng tu Saul,

ay ittu datu pinagpatay da

kadatu nagrurungat nga kalínga da.

²³Pinatag da tu Saul se tu Jonatan gapu ki kinamáru da.

Akkan mapkit ya isa ki isa kaggída

kitu kasibbiyág da, ay oray kitu nekatay da.

Nabílag da may daya karabúngan.
se nakulnit da may daya láyon.

²⁴Dakayu wa babbay ya iIsrael,
sangítán nu tu Saul,
ta gapu kaggína,
nakabádu kayu ka nappiya nga daggáng nga bádu,
se nadekorasiyonán ka balitù.

²⁵Natay ki gubát, datu suldádu wa narungat.
Newawaren nala tu baggi tu Jonatan kitu ban-bantay.

²⁶Magpanakit tà tutu wala ki nekatay mu,
wagi ku nga Jonatan!
Pà-pàgan taka tutu wala!
Nagánas tutu wala pe ya aminyám kiyà,
Nagà-gánas may iya aminya da babbay.

²⁷Natay ki gubát datu suldádu wa narungat,
áwan nagsur-surbiyán datu iggugubát da.”

Tu nagári tu David

2 Ay kane mabalin datun na nà-nàwa, ay nagsaludsud tu David ke APU nga nán na, “Apu, mawe yà nád ka Juda?” “Ò, mawe ka,” nán ne APU. Ay nán manin tu David, “Kawà na nga íli, Apu ya kapannán ku?” “Mawe ka ka Hebron,” nán ne APU kaggína. ² Ay díkod nawe tu David ka Hebron, kabulun na datu duwa nga atáwa na; tu Ahinoam nga iJezreel se tu Abigail nga búkud tu Nabal nga iCarmel. ³ Nebulun pe tu David datu tolay na nga kabul-bulun na, kabulun da datu pam-pamilya da. Nagyán da kadatu il-íli nga adanni ka Hebron. ⁴ Akkan nabayág, ay inumbet datu pangmanàman da ka Juda kitu giyán David. Ay se da siniyaán tu úlu na ka denu ka amagbalin da kaggína ka ári ka Juda.

Ay kane kagiyán da kitu David nga datu iJabes-gilead tu nangitamnán kitu Saul, ⁵ ay nangibon kadatu tolay na nga mangikagi kitu piyán na kagiyán kadatu iJabes-gilead. “Kalakkán nakayu din ne APU gapu ki kinamáru nu kitu Saul nga ári nu, ta kinappiya nu wa netaman. ⁶ Ipassingan

din ne APU kadakayu ya akkan maul-ulis nga aminya na, se ya kinamáru na kadakayu. Supapáan ku pe ka napiya ya kinuwa nu. ⁷ Ay gapu lugud ta natay tu Saul lin nga ári nu, ay pagbagkaddan nu wala ya uray nu se magturalad kayu, ta iyà ya piníli daya iJuda nga ári da.”

Pinagbalin da tu Isboshet ka ári

⁸ Ngamay tu Abner nga pútut tu Ner, nga ap-apu datu suldádu tu Saul, ay nippan na tu Isboshet nga pútut tu Saul ka Mahanaim. ⁹ Ay kitúni, ay pinagbalin na nga ári kadatu íli ka Gilead, Asher, Jezreel, Efraim, Benjamin se kadatu ngámin na sákup na Israel. ¹⁰ Appát púlu dagun tu Isboshet kane magári ka Israel; duwa dagun na nga nagturáy.

Ay datu tolay ka Juda, ay tu David kammala tu nebílang da ka ári da. ¹¹ Pittu dagun se annam búlán na nga nagári. Nag-agyán nala ka Hebron kitu naggári na.

¹² Kitu isa ngalgaw, ay nawe tu Abner nga pútut tu Ner, se datu tolay tu Isboshet ka Gibeon; gayát da ka Mahanaim. ¹³ Ay tu Joab nga pútut tu Zeruya se datu bobonan tu David, ay nawe da tinammuwán da kitu battung ka Gibeon. Nagtugaw de Abner nga tangabubúlun kitu isa nga dappit natu battung, ay de Joab nga tangabubúlun, ay nagtugaw da pe kitu dammáng da. ¹⁴ Ay nán tu Abner kitu Joab, “Pagparangan ta mán daya tolay ta.” “Ara lugud a, nu ittu ya nán mu,” nán tu Joab. ¹⁵ Ay díkod nagsíkad datu sangapúlu se duwa kadatu tolay ya tangámalan tu Benjamin na suldádu tu Isboshet, nga pútut tu Saul, ay se sangapúlu se duwa pe kadatu tolay tu David. ¹⁶ Ay nagpinnúngut datu magkakaparáng, ay se da nagbinagkung, ay natay da ngámin. Ay díkod nepangágan da tun na giyán ka Gibeon ka Helkat-hazzurim (ya sarut na ay “Nagbibinagkúngán”). ¹⁷ Ay nasamnga tu naggugubát da kitun na algaw. Ay naábà tu Abner se datu suldádu na Israel kadatu tolay tu David.

¹⁸ Ay atán pe kitúni tu Joab, Abishai se Asahel nga annánà tu Zeruya. Ay tu Asahel, ay ummán ki bílag ugta tu bílag na nga managtág. ¹⁹ Ay impal na tutu wala tu Abner, akkan na inungatán. ²⁰ Kane maglingay tu Abner, ay nán na, “Ikaw yán Asahel?” “Ò, iyà idi,” nán tu Asahel. ²¹ “Akkan nà ap-aplan, nay! Ya isa kadaya nabbing nga suldádu ngala ya aplan mu, se mu alà daya aruminta na.” May akkan kammala unगतán tu Asahel nga aplan tu Abner. ²² Ay tútu nán manin tu Abner, “Ungatán nà

in aplan, nay! Akkan nà pilítan na patayan taka. Ta akkan ku màwa ya magpassingan kitu wagi mu nga Joab nu patayan taka.” ²³ May netúluy kammala tu Asahel tu magappal kaggína, ay tútu nesuwè tu Abner tu tuúlán natu say-áng na kitu sinay tu Asahel, ay sumilput kitu addag na. Ay tútu nekálin tu Asahel se la natay. Ay ngámin datu lumíwán kitu giyán tu baggi tu Asahel, ay nagsínang da kitu giyán na.

²⁴ Ay kane nammuwán tu Joab se tu Abishai tu nàwa, ay netúluy da tu magappal kitu Abner. Ay masirbut tin tu mata kaggída nga makadatang kitu bantay ka Amma nga adanni ka Gia nga dad-dalenán na mawe kitu ir-ir-er ka Gibeon. ²⁵ Ay nagguurnung datu tolay nga tangámalan tu Benjamin na pumane kitu Abner kitu útun na isa nga bantay. Nakasagána da nga makigubát. ²⁶ Ay nán tu Abner nga nesáraw kitu Joab: “Nungay na pe ya kakusap tada nga magpapátay? Maggaattul kammala ya tungpál nedi! Nungay na ya ammakusap mu kadaya tolay mu kiya aggappal da kadaya kamungayán da?” ²⁷ Ay nán tu Joab, “Napiya a ta kinagi mu yán. Ta nu akkan, ay ammu naya Dios nga sibbiyág, nga akkan dakayu unगतán aplan daya tolay ku oray malawagán da nga magappal kadakayu.” ²⁸ Ay tútu netanggoyob tu Joab tu tarumpeta na, ay díkod nakusap ngámin datu tolay na nga magappal kadatu iIsrael. Ay nanggayát kitun ay nakusap da ngin na naggugubát.

²⁹ Ay tu Abner se datu tolay na, ay nagtang-tangagabi da nga nagdal-dalen kitu tanáp Jordan, ay se da dummalákit kitu wángag Jordan, ay se da manin nagdal-dalen kitu pagmakát na panda kane makadatang da ka Mahanaim. ³⁰ Nakusap pe yin tu Joab kitu aggappal da kitu Abner, ay se da nagulli pe se datu tolay na. Ay kane bilángan na datu tolay na, ay nammuwán na nga sangapúlu se siyám tu áwan kaggída, malaksid pikam kitu Asahel. ³¹ Ngamay tallu gatut se annam tu pinatay da kadatu tolay tu Abner; gayát da ngámin ki tangámalan tu Benjamin. ³² Ay inalà tu Joab se datu tolay na tu baggi tu Asahel, se da nawe netaman ka Betlehem, kitu giyán tu lúbù natu ama na. Ay se da ngala nagdal-dalen na nawe ka Hebron; pagmakát tin kaggída nga dumatang.

3 Ay ittu tun tu nanggayátan tu nabayág ga naggugubát datu tolay tu Saul se datu tolay tu David. Ay kane mabà-bayág, ay bumílag gala nga bumílag datu tolay tu David. Ngamay kumapsut tala nga kumapsut datu tolay tu Saul.

Datu pútupútut tu David nga neanà ka Hebron

²Ay tu dedi datu pútupútut tu David kitu kakowad da ka Hebron: Amnon tu manákam ma pútut na kitu Ahinoam nga iJezreel. ³Ay se yala tu Kileab tu mekàduwa nga pútut na kitu Abigail nga búkud tu Nabal nga iCarmel. Ay se yala tu Absalom tu mekàlu wa pútut na kitu Maaca nga an-anà tu Talmai nga ári ka Geshur. ⁴Ay tu Adonijah tu mekappát nga pútut na kitu Haggit. Ay tu mekalimma, ay tu Shefatia nga pútut na kitu Abital. ⁵Ay tu mekannam, ay tu Istream nga pútut na kitu Eglá. Ittu ngámin dayán datu pútut tu David kitu nag-agyán da ka Hebron.

Pumane yin ne Abner ke David

⁶Ay kitu agtul-túluy tu aggugubát datu tolay tu Saul se datu tolay tu David, tu Abner rin tu nagbalin nga naturáy nga apu datu tolay tu Saul. ⁷Isa ngalgaw, ay padalínán tu Isboshet tu Abner nga nanglay kitu isa kadatu attáwa natu ama na nga Saul, nga nagnágan ka Rizpa nga an-anà tu Aiah. ⁸Ay tútu nalúsaw tutu wala tu Abner kitu kinagi tu Isboshet. “Pumane yà agkà kadaya iJudea ka nán mu ta, ta taraydoran taka?” nán na nga nesáraw. “Gayát kitun panda kídi na, ay akkan nà nakusap nagsirbi kitu ama mu, se kadatu wawwági na, se kadatu ù-opun na, nangrúna pe kikaw. Akkan taka nepaábà ke David. May taanna, tura nà a pabasúlan gapu ki isa nga babay?” ⁹Kídi lugud din, ay pagintutuwán ku win tu nekari ne APU ke David. Ay panísan nà din ne Dios nu akkan ku kuwaan ya mabaal ku ta senu màwa yán. ¹⁰Ta nekari ne APU nga ippà na nga ári tu Saul se akkan pe yin na magári daya pútut na, ta e David din ya magbalin ka ári na Israel se Juda, manggayát ka Dan panda ka Beer-sheba.” ¹¹Ay akkan tagge nagun-úni yin tu Isboshet ta magansing kitu Abner.

¹²Ay se yala nangibon tu Abner kadatu tolay na nga mawe ka giyán tu David nga atán ka Hebron, nga mangikagi ka, “Inna kadi ya rabbang na nga magári kídi nga íli? Ngamay makiturátu ka kiyà, ay sengán taka nga manákup ki ngámin na Israel.” ¹³Ay nán tu David, “Ara a. Makiturátu wà kikaw, ngamay akkan kayu umbet kanedi nga sumángu kiyà, nu akkan nu milbet te Mical nga an-anà tu Saul.” ¹⁴Ay se yala pe nangibon tu David kadatu tolay na nga mawe mangikagi kitu Isboshet ka, “Iddem kiyà kammin ne Mical nga atáwà, nga binayádan ku ka magatut ta lublub na

kuwa datu lalláki nga Filisteo.” ¹⁵ Ay díkod pinàpoli kammin tu Isboshet tu Mical kitu atáwa na nga Palti nga pútut tu Lais. ¹⁶ Ngamay umun-unud pe tu Palti nga makas-asangit panda ka Bahurim. Ay se la nán tu Abner kaggína, “Magulli ka ngin!” Ay tútu nagulli kurug gin tu Palti.

¹⁷ Ay se yala nga nakiamomán tu Abner kadatu ap-apu ka Israel. Ay nán na kaggída: “Nabayág ngin na piyán nu nga e David ya magári kadakayu. ¹⁸ Ay ittu idi yin ya waya nu, ta nekari kammala ne APU ke David kitu inangngagi na ka, ‘E David ya piníli ku nga mangisalákan kadaya tolay ku wa iIsrael kadaya Filisteo, se kadaya ngámin na kalínga da.’” ¹⁹ Ay nawe pe inamomanán tu Abner datu tangámalán Benjamin.

Ay se yala nawe ka Hebron nga mangikagi kitu David kitu inimmuonán datu iIsrael se datu iBenjamin nga napiya nga kuwaan.

²⁰ Ay kane dumatang tu Abner se datu duwa púlu wa tolay na ka Hebron, ay pinagsay-am tu David da. ²¹ Ay nán tu Abner kitu David, “Mawe yà lugud din na ayabán kídi datu ngámin na iIsrael nga pumane kikaw, ápu ári. Ta senu makiturátu da kikaw, ay sen ikaw win ya mangituráy ki ngámin na piyán mu wa iturayán.” Ay díkod napiya tu nagpapan tu David kitu Abner.

Tu nammatay tu Joab kitu Abner

²² Ay kitu likud tu Abner nga nawe, ay ittu pe tu nelalbet datu tolay tu David nga kabulun ne Joab. Gayát da nga nakigubát. Ay adu datu nilbet da nga inarisamsam da. Ngamay áwan tu Abner rin kitúni Hebron, ta pinapan lugud tu David din. Napiya tu nagtálaw tu Abner. ²³ Ay kane umbet tu Joab se datu tolay na, ay uwad nangikagi kaggína nga inumbet tu Abner nga naggagáyam kitu ári, se napiya tu nangipalúbus natu ári nga magtálaw. ²⁴ Ay tútu nawe tu Joab ka giyán tu ári se na nán, “Nágan na kinuwa mu? Inumbet gáyám nge Abner, ay tura mu pinalubúsán na mawe?” nán tu Joab. ²⁵ Akkan mu agpà ammu ta, nga inumbet naka ngala nga kasabaan, se magispiya kadaya ngámin na kuk-kuwaam.”

²⁶ Ay se yala nagtálaw tu Joab kitu giyán tu David, ay se na pinàpal tu Abner kadatu tolay na. Ay nasimát da kurug kitu giyán tu agdarnán ka danum ka Sira. Ay neulli da kammin ka Hebron. Ngamay áwan am-ammu natu David kitu mà-màwa. ²⁷ Ay kane meulli da tu Abner ka Hebron, ay inayabán tu Joab kitu giyán gagyangán natu íli, ta amomanán na kanu

mà. Ay se na ngala kintatán na sinuwè ki sinay tu Abner, ka angngibálat na kitu wagi na nga Asahel nga pinatay tu Abner. Ay díkod, natay tu Abner nga pútut tu Ner. ²⁸ Ay kane madámag tu David tu nàwa, ay nán na, “Ammu ne APU nga áwan ku bas-básul, se áwan ramaráman naya pagariyán ku ki nekatay ne Abner nga pútut tu Ner. ²⁹ E Joab kampela ngin ya makin-básul kiyán, se daya pamilya na. Akkan din maawanán ya pamilya na ka magsinakit ka gonoriya, onu maglappang, onu magtàdukud gapu ki sinakit, onu matay ki gubát, onu magul-ulát. ³⁰ Pinatay de Joab se Abishai ya magwagi tu Abner gapu kitu nammatay na kitu wagi da nga Asahel kitu gubát ka Gibeon.

³¹ Ay se yala kinagi tu David kitu Joab se datu kabbulun na nga pisiyan da datu bad-bádu da, se da magbádu ka rugrugà, nga magmanakit kitu Abner. Ay kitu agtaman da, ay nanalen na umun-unud tu Ari David kadatu nagbúlig kitu lungun. ³² Ay netaman da tu Abner ka Hebron. Nagugolán tu ári kitu lúbù tu Abner. Sumángit ngámin pe datu tolay. ³³ Ay se yala nagadangdangay tu ári ka agmanakit na kitu Abner, nga nán na:

“Tura la natay tu Abner, nga ummán ka nadakè a tolay?

³⁴ Akkan wayya nga napíngil daya ímam,
se akkan pe napíngil daya bingil mu.

Ummán ka ka nadakè a tolay,
ki nammatay da kikaw.”

Ay kane magina datu tolay tun, ay nagsángit da manin kitu Abner. ³⁵ Ay nagtangkalgaw wa akkan nangán tu David. Pilítan datu ngámin na tolay ya panganan, ngamay nagsipata nga nán na, “Panísan nà din ne Dios onu patayan nà, nu mangán nà ki oray nágan na, nu akkan pikam nasirbut tu mata.” ³⁶ Ay naanggammán datu tolay kitu kinuwa tu ári. Ay naanggammán da ngámin pe kadatu ngámin kinuw-kuwa tu ári. ³⁷ Ay díkod naawátan datu iJuda se ngámin na iIsrael, nga áwan ramaráman tu David kitu netattay tu Abner nga pútut tu Ner. ³⁸ Ay nán tu ári kadatu upisiyál na, “Ammuwán nu nga kídi nga algaw, ay isa nga ap-apu se naturáy nga tolay ya natay kídi Israel. ³⁹ Ay oray nu iyà ya napíli nga ári, ay masulitán nà kadedi nga pútut tu Zeruya. E APU ngala ya makammu nga mangsupápà kadedi nga nadakè a tolay kiya nadakè a kinuwa da.”

Tu nammatay da kitu Isboshet

4 Ay kane madámag tu Isboshet nga pútut tu Saul nga natay tu Abner ngin ka Hebron, ay naawanán ka namnáma, ay se nagansing ngámin datu iIsrael. ² Ay tu Isboshet, ay uwad da duwa nga tolay na nga magwagi, nga ap-apu datu mangrà-raut kadatu kalínga da; Baana tu ngágan tu isa, ay tu isa ay Recab tu ngágan na. Pútut tu Rimmon na iBeerot da. Ya Beerot, ay sákup datu tangámalan tu Benjamin. ³ May nagtatálaw datu tolay ka Beerot, se da nawe nagyán ka Gittaim. Agtangeli da kitúni panda kadedi nga algaw.

⁴ Tu Jonatan na pútut tu Saul, ay atán isa nga pútut na nga magdapepe. Mefiboshet tu ngágan na. Limma dagun na kane umbet tu dámag nga gayát ka Jezreel nga natay tu Saul se tu Jonatan ki gubát. Ay kane magina natu magabílin kaggína tu dámag, ay ingkát na tu Mefiboshet ta magtálaw da. Ay gapu kitu burung na, ay nekalùbattán na tu an-anà, ay ittu tu gapu na nga nagdapepe.

⁵ Ay kitu isa ngalgaw, ay nawe tu Recab se tu Baana kitu balay tu Isboshet kitu túlad algaw. Ay madama magimáng kitun tu Isboshet. ⁶⁻⁷ Nagpiduman da nga mangalà kanu mà ka trigo kitu unag balay. Kane linumnà da kitu balay, ay atán tu Isboshet nga matúdug kitu kuwartu na. Ay ittu tu nanuwè da kaggína kitu sinay na. Ay se da nga inalà tu úlu na, ay se da nagtálaw. Natangagabi da nga nanalen kitu tanáp Jordan. ⁸ Ay kane makadatang da ka Hebron, ay nawe da nidde kitu David tu úlu tu Isboshet. Ay se da nán: “Apu ári, ye idi ya úlu ne Isboshet nga pútut tu Saul nga kalínga mu wa magasipatay tutu wala kikaw. Nebálat naka ne APU kídí nga algaw kitu pútut tu Saul. ⁹ May nán tu David kade Recab se tu Baana, “Kagiyan ku kadakayu ya kurug ki àráng ne APU, nga ittu ya nangigdù kiyà kadaya ngámin na kalínga ku. ¹⁰ Uwad isa tolay ya inumbet nga nangagi kiyà ka Ziklag nga, ‘Natay tu Saul lin,’ nán na. Dálin na nu pagangammán ku tu nedámag na. Ngamay dinugkam ku se ku pinatay. Ittu tun tu tangdán na nga niddè kaggína kitu nedámag na kiyà. ¹¹ Ay ittu ku nád agpà pagangammán nin ya nammatay daya nadakè a tolay ki tolay ya áwan bas-básul, ki unag mismu na balay na, kaggína nga matúdug kiya káma na? Di nu agkà rabbang ya matay gapu ki nammatay nu kaggína, ta senu áwaáwan kayu win kídí nga kalawagán?” ¹² Ay se

4:6-7 Ka Hebreo, ay Araba.

yala binon tu David datu nabagu wa tolay na nga mamatay kade Recab se tu Baana. Ay se da nippà datu íma se bingil da, se da nebísin da kitu adanni kitu agdarnán da ka danum ka Hebron. Ngamay netaman da tu úlu tu Isboshet kitu lúbù tu Abner ka Hebron.

Tu naggári tu David ka Israel

(1 Chr. 11:1-9; 14:1-7)

5 Ay naglalbet ngámin datu tangámalan Israel ka giyán tu David ka Hebron, se da nán kaggína, “Magkakabagiyán tada kam. ²Kitu napalábas, kitu nagári tu Saul kadakami, ay ikaw win tu nangiapu kadakami nga ilrael kitu akigub-gubát tada. Ay nán ne APU pe kikaw kitun na, ‘Ikaw ya magtagasíngan kadaya tolay ku nga ilrael, se ikaw ya magári kaggída.’” ³Ay díkod, nagsipata tu David kadatu ngámin na pangmanàman datu ilrael ki àráng ne APU kitu kaatán na ka Hebron. Ay díkod inipuwán da tu David ka denu ka amagbalin da kaggína ka ári da. ⁴Tallu púlu dagun tu David kitu nanggayát na nga nagári, ay appát púlu dagun na nga nagturáy. ⁵Pittu dagun se annam búlán na nga nagturáy ka Juda, kitu nag-agyán na ka Hebron. Ay ka Jerusalem nagyán kitu nagturáy na ka Israel se Juda ka tallu púlu dagun.

Sinákup tu David ya Jerusalem

⁶Ay se la nga nawe tu David se datu tolay na nga rinaut datu Jebuseo, nga ittu datu mag-agyán ka Jerusalem. Dálin datu Jebuseo nga akkan maraut tu David tu íli da, ay tútu nán da, “Akkan ka makalnà kídi na. Oray daya kúláp se magdapepe yala ya mangguwardiya kiya íli,” nán da. ⁷Ngamay sinákup mà kammala tu David tu nadarupírip pa íli Zion nga aglingdán da. Ay se da pinangagánan tu íli ka ‘Ili David’. ⁸Kitu algaw nga angraut da, ay nán tu David kadatu tolay na: “Ta senu mapatay nu daya Jebuseo, ay masápul la manalen kayu kitu abbut ta dad-dalenán danum, ay se nu wa patayan daya ‘kúláp se pílay’ nga lúsawan ku tutu wala.” Ay ittu tun tu naggayatán natu makag-kagi nga: “Akkan nu palnàan ki balay daya kúláp se pílay.”

5:8 Awan makammu ki kurug sarut nedi.

⁹Ay se yala nagyán tu David kitu nadarupírip pa íli nga aglingdán da, ay se na nengágan tun na íli ka ‘Íli David’. Pinaabay natu íli panda kitu giyán tu gabur. ¹⁰Nagbalin ka naturáy pà nang nga apu tu David, ta e APU nga Dios nga Mannakabalin ki Ngámin ya mamul-bulun kaggína.

¹¹Ay nangibon tu Hiram nga ári ka Tiro kadatu tolay na nga mawe ka giyán tu David, se nangipaw-it pe ka tarikáyu wa sedoro, se nangibon pe kadatu karpinteru, se maragdarupírip nga ittu datu nangwa kitu balay tu David. ¹²Ay ittu tunin tu nakammu tutu wala tu David nga e APU ya nangippáy kaggína nga ári ka Israel, se aggína pe tu nagpabánang kitu pangiturayán na pára kadatu tolay na nga ísrael.

¹³Ay kane magalit ka Jerusalem nga gayát ka Hebron tu David, ay nangatáwa se nangikobung pikam ka piga nga babbay. Ay naamúngán datu pútupútut na. ¹⁴Ay tu dedi datu ngag-ngágan datu pútupútut tu David nga neanà ka Jerusalem: Shammua, Shobab, Natan, Solomon, ¹⁵Ibhar, Elishua, Nefeg, Jafia, ¹⁶Elishama, Eliada se nge Elifelet.

Ginubát tu David datu Filisteo

(1 Chr. 14:8-17)

¹⁷Ay kane nadámag datu Filisteo nga nagbalin nin ka ári tu David ka Israel, ay nawe sinapúlán datu ngámin na suldádu Filisteo ta tiliwan da. Nadámag tu David tun, ay tútu nanagut ta nawe kitu nadarupírip nga aglingdán na. ¹⁸Inumbet datu Filisteo, ay se da nagkampu kitu tanáp ka Refaim. ¹⁹Ay tútu nagsaludsud tu David ke APU nga nán na, “Apu, mawe mi gubatan daya Filisteo? Pangabáan nakami, Apu?” Ay nán ne APU, “Ò mawe nuda gubatan. Ipaábà kuda kadakayu.” ²⁰Ay díkod nawe tu David ka Baal Perazim, ay se na ginubát datu Filisteo kitúni, ay inábà nada. Ay nán tu David, “Rinápun ne APU daya kalínga ku. Ummán da ka nilludán nala ki layus.” Ittu tu gapu na nga pinangagánan da tun na giyán ka Baal-perazim. ²¹Nabansi yala datu Filisteo datu sinan diy-diyos da. Ay díkod inalàan de David da se datu tolay na.

²²Akkan nagbayág, ay nagulli kammin datu Filisteo kitu tanáp ka Refaim. ²³Ay kane magsaludsud manin tu David ke APU, ay nán ne APU kaggína, “Akkan nuda darupan na dágus. Mangalíkaw kayu wa mawe ki likud da, kitu giyán datu káyu wa balsam. ²⁴Ay nu magina nu ya ummán

5:20 Ya sarut na, ay ‘Dinalápus ne APU.’

ka atán da magdam-dam-ay ki ngúdu datu káyu wa balsam, ay darupan nuda nga dágus, ta iyà ya maginunna kadakayu nga mangábà kadaya Filisteo.” ²⁵Ay díkod kinuwa kurug tu David tu bílin ne APU. Ay inábà da kurug datu Filisteo manggayát ka Geba panda ka Gezer.

Nippan da tu Arko ka Jerusalem

(1 Chr. 13:1-14; 15:25–16:6, 43)

6 Ay inayabán manin tu David datu piníli na nga tolay kadatu iIsrael; tallu púlu ríbu da ngámin. ²Ay se da nawe se de David ka Baala ka Juda, nga mangalà kitu Arko ne Dios, nga nekesurátan na ngágan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin, nga atán na magtutúgaw kitu nagbátán datu duwa nga kerubin nga magàráng. ³Inalà da tu Arko kitu balay tu Abinadab nga atán kitu babbalantay, ay se da netakay ki baru wa karisun. Ay tu Uzza se tu Ahio nga annánà tu Abinadab datu magbinben kitu karisun. ⁴Tu Ahio tu naginunna nga nagdal-dalen kitu àráng tu Arko. ⁵Ay tu David se datu ngámin na kabbulun na nga iIsrael, ay magsal-sála se magkan-kansiyon da ka naggat tutu wala, nga makang-anggam nga magday-dáyaw ke APU. Magtukár da pe ka líra, arpa, tamburin, kastaneta, se pyangpyang.

⁶Ay kane makadatang da kitu aggaggián tu Nacon, ay nebàdul tu báka nga magrùrut kitu karisun, ay tútu gináput tu Uzza tu Arko ne Dios, ta senu akkan mítol. ⁷May nakarungat pà nang nge APU kitu Uzza, ay tútu pinatay na kitúni, taging mismu natu Arko, gapu kitu kinuwa na. ⁸Ay nagpannakit tu David gapu kitu nammánis ne APU kitu Uzza gapu ki rungat na. Ay tútu gapu na nga pinangagánan da tun na giyán ka Perez-Uzza. ⁹Ay nagansing tu David ke APU kitun na algaw. Ay nán na, “Paannán ku lugud ya mangalà ki Arko ne APU ki giyán ku?” ¹⁰Ay díkod maddi ippan ne David din tu Arko ne APU ka ‘Ili David.’ Nippáy na ngala ngin kitu balay tu Obed-edom nga iGat. ¹¹Tallu búlán natu Arko ne APU ka balay tu Obed-edom. Pinapiya ne APU ya biy-biyág tu Obed-edom se datu ngámin na akkobung na. ¹²Ay kane madámag tu Ari David tu kinuwa ne APU kitu Obed-edom se datu akkobung na, se datu ngámin kuw-kuwa na, gapu kitu Arko ne Dios, ay nawe na inalà tu Arko ne Dios kitu balay

6:5 Ya nán datu nun-unna nga kasurátan, ay ‘ittutukár nga nàwa ki káyu wa sipres.’

6:8 Ya piyán na nga kagiyon, ay ‘Nakapanísán ne Uzza.’ **6:10** Ya íli Jerusalem kam yán.

tu Obed-edom. Ay se sikkaanggam na nga nippan kitu Íli David. ¹³ Ay kane nakannam pàyát datu nagbúlig kitu Arko ne APU, ay nagdátun tu David ka isa nga toru báka se isa nga pinalùmag nga urbun báka. ¹⁴ Ay se yala nagsal-sála tutu wala tu David ki àráng ne APU, nga sibbabádu wala kitu dilána nga efod. ¹⁵ Ay makas-asáraw se magtatanggoyob de David se datu iIsrael nga nangippan kitu Arko ne APU ka Jerusalem. ¹⁶ Ay kane lumnà da kitu Íli, ay naglamdaw tu Mical nga pútut tu Saul. Nasingan na tu Ari David nga magsal-sála nga maglag-lagtù ki àráng ne APU; ay nerupat na kitu uray na. ¹⁷ Nilnà da tu Arko ne APU kitu tulda nga báwi nga nepasíkad tu David pára kitu Arko. Ay se yala nagdátun tu David ka dátun na masidug, se dátun na ke APU pára ki agkakappiya. ¹⁸ Ay kane mabalin magdátun, ay binindisiyonán tu David datu tolay ki ngágan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin. ¹⁹ Ay sakbay da nga magkakápan datu tolay kadatu babalay da, ay niddán nada ngámin, babbay se lalláki, ka sinápay, karni se pásas. Ay se la nagguulli yin datu tolay.

²⁰ Ay kane mawe pe tu David ka balay na ngin, ta kumustaan na datu akkobung na, ay sinabat tu Mical nga pútut tu Saul. Ay nán na nga makar-arungat: “Nganna agpà ya nagkidáyaw naya ári ka Israel kídi na nga algaw. Nakalàbu nga nagsal-sála ki àráng daya babbay nga asassu daya upisiyál na. Akkan nala nga nìpat.” ²¹ Ay nán tu David kitu Mical, “Nagsal-sála ngà gapu ki anggam ku nga magday-dáyaw ke APU, ta iyà ya piníli na nga ári kídi Israel, nga mangituráy kadaya tolay ne APU nga iIsrael, nga akkan ya ama mu. Itul-túluy ku ya maganggam ki àráng ne APU. ²² Iap-appat ku pikam ya baggi ku may itu nasingan mu. Nán mu wa nakap-appat tà, may daya nán mu nga asassu wa babbay, ay pàgan dà. ²³ Akkan nagan-anà tu Mical nga pútut tu Saul panda kitu nekatay na.

Ya kari ne APU kitu David

(1 Chr. 17:1-15)

7 Ay kane magyán tu David kitu balay na, ay pinagimáng pe yin ne APU kitu akigub-gubát na kadatu kalínga na kitu lebut na. ² Ay se yala nga inayabán tu Ari David tu Nathan nga profeta, se na nán, “Atán nà in mag-agyán kídi napiya nga balay ku, may ya Arko ne Dios, ay atán

6:19 Ya ‘pásas’, ay pinakarsi nga úbás.

nala ki báwi nga tulda.” ³ Ay nán tu Nathan nga nesungbát, “Kuwaam mu wala nu nágan naya lam-lamtam, ta abul-bulunan naka ne APU.”

⁴ Ngamay kane gabi natun, ay nán ne APU kitu Nathan, ⁵ “Mawem kagiyan idi ke David nga bobonan ku: ‘Ikaw agpà ya mangipasíkad ka Templo wa pagyanán ku ta? ⁶ Akkan nà pikam nagyán ki isa nga balay, nanggayát kitu nangítalaw ku kadaya iIsrael ka Egipto panda kídi. Magalialit tà ki báwi nga tulda, se ki tabernákulu nga pag-agyanán ku. ⁷ Ay kitu ngámin na akibul-bulun ku kadaya iIsrael, ay akkan nà wayya nga nagrírí kadaya ap-apu daya tolay ku wa iIsrael nga piníli ku nga magtagasíngan kaggída. Akkan ku sinaludsud nu ‘Taanna, tura dà akkan pikam pinangwa ka balay ku wa nàwa ki káyu wa sedoro?’ ⁸ Ay túya mawem kagiyan ke David nga bobonan ku, ‘Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: Inalà taka kitu agpas-pastu mu ka karneru, ta senu ikaw ya magári kadaya tolay ku wa iIsrael. ⁹ Ay bul-bulunan taka peyang, oray kawà na tu nap-apannám. Rinápun ku datu kalíngam ki àráng mu. Ay kídi, ay pagbalinan taka nga magdin-dinnámag nga ummán kadaya magdin-dinnámag nga tolay kídi kalawagán. ¹⁰ Ay iddán ku daya tolay ku wa iIsrael ka lusà da nga pagyanán da, nga áwan nin mangrírìbù kaggída. Ay áwan pe yin daya nadakè a tolay ya mamar-parígát kaggída. Akkan nin na ummán kitu napalábas, ¹¹ nanggayát kitu namíli ku kadaya bátug guwes nga mangiapu kadaya tolay ku wa iIsrael. Ay se pagimangan takayu pe yin kiya akigub-gubát nu kadaya kalínga nu. Kagiyan pe ne APU nga atán nala nga atán kadaya gakagaka mu ya magári. ¹² Ay nu matay ka, ya isa kadaya pútupútut mu ya isukát ku wa magári. Ay pabilgan ku kiya pangiturayán na. ¹³ Ay aggína ya mangipasíkad ka Templo pára kiyà. Kuwaan ku nga magtul-túluy ya angngituráy daya gakagaka na ka áwan panda. ¹⁴ Iyà ya ama na, ay aggína ya an-anà ku. Ay nu magbásul, ay disiplináan ku nga ummán ki angdisiplína naya isa nga ama ki an-anà na. ¹⁵ May akkan maul-ulis ya kinamárù kaggína; akkan ummán kitu kinuwà kitu Saul, nga nunna nga ári nga nippà ku nga sinukatán mu. ¹⁶ Magnanáyun ka panda ya aggári mu; metul-túluy pe kadaya sumar-sarunu pikam ma gakagaka mu.” ¹⁷ Ay díkod nawe tu Nathan nga kinagi kitu David tu ngámin na pekagi ne APU kaggína.

Tu karárag se pagiyamánan tu David

(1 Chr. 17:16-27)

¹⁸ Ay se yala nga linumnà tu David kitu tulda nga báwi ne APU, se yala nagkarárag nga nán na, “Apu DIOS, akkan nà a mekari se daya pamilya ku, kadaya kinuw-kuwa mu win kiyà. ¹⁹ Ngamay bittì ala yán na bánag kikaw, O, Apu nga DIOS; ta kinagi mu pe ya kàwaán daya gakagaka ku kiya mabayág ga masangwánan pikam. Ummán kídì agpà ya angwa mu kadaya tolay? ²⁰ Ay nágan na pikam mala ya makagì kikaw? Ay am-ammu mu tutu wala ya bobonam, Apu DIOS. ²¹ Ay gapu ki kari mu, se iya pagayatám, ay kinuwám ngámin dedi na nga napatag ga bánag, ay se nepakammum pe kiyà a bobonam. ²² Naturáy ka tutu wala, O Apu DIOS! Awan ya ummán kikaw. Awan mi ammu wa sabáli nga Dios nu di ikaw wala. ²³ Awan nin nasiyon ki ngámin kalawagán ya mepáda kadaya tolay mu wa iIsrael! Winayaán muda ki nakaasassu da ka Egipto, ay se muda pinagbalin ka tolay mu. Nagdin-dinnámag ya ngágan mu gapu kadatu adu wa kinuw-kuwa mu wa nakas-kasdáaw kitu nammatálaw mu kadatu duddúma nga nasiyon se datu diy-diyos da. ²⁴ Pinagbalin mu daya iIsrael ka tolay mu ka áwan panda. Ay ikaw O, APU, ay pinagbalin daka ka Dios da. ²⁵ Ay kídì, O, Apu DIOS, tungpálan mu din ka áwan panda, ya karim kiyà nga bobonam, se kadaya pamilya ku. ²⁶ Ay meday-dáyaw peyapeyang ya ngágan mu ki agkuna daya tolay ka, ‘E APU nga Mannakabalin ki Ngámin ya Dios nga mangitur-turáy ka Israel.’ Ay magtul-túluy peyapeyang pe daya gakagakà gapu ki agtagasíngan mu. ²⁷ O, APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel, naturad dà a mangikarárag kikaw kídì na, gapu ta ikaw mismu ya nangagi kiyà a maggayát kadaya gakagaka ku daya magári kídì Israel. ²⁸ O Apu DIOS, ikaw ya kurug Dios. Ngámin daya kag-kagiyam, ay kurug da ngámin, ay se nekarim ngámin dedi kiyà a bobonan mu. ²⁹ Ay lugud, maganggam ka din na mamindisiyon kadaya pútupútut ku, ta senu magnanáyun da ki àráng mu ka panda. O, Apu DIOS, ikaw ya nagúni; ay gapu ki agbindisiyon mu, ay mabindisiyonán daya gakagaka ku ka áwan panda.”

Tu nangábaábà tu David ki gubát

(1 Chr. 18:1-17)

8 Akkan nabayág, ay ginubát tu David datu Filisteo, ay inábà nada. Sinákup na tu íli Meteg-amma nga íli datu Filisteo.

²Inábà pe tu David datu Moabita. Pinagidda na nga nagdadarimpád datu tolay kitu lusà, ay se nangalà ka irrurukud na nga tali, ay se na rinukud datu nagdadarimpád nga tolay. Datu nunna nga duwa nga rukud, ay pinatay nada. Ay tu mekàlu wa rukud ay biniyág nada. Ittu datun datu neturayán na, se pinagbáyad na ka buis.

³Ay inábà pe tu David tu Hadadezer nga ári ka Zoba nga pútut tu Rehob. Mawe kuma tu Hadadezer kitun ka wángag Eufates nga sakúpan kammin datu lusà na. ⁴Tiniliw tu David datu maribu se pittu gatut nga suldádu wa nakatakay ki kabalyu se duwa púlu ríbu nga suldádu wa nagdal-dalen nala. Ay se na pinílay datu kabalyu wa magrùrut kitu takay da; nangibansi yala ka magatut nga pára rùrut kadatu takay suldádu.

⁵Ay kane umbet datu iSiria nga gayát ka Damasco nga sumeng kitu Hadadezer, ay duwa púlu se duwa ríbu tu pinatay tu David kaggída.

⁶Ay se yala nangwa tu David ka kampu datu suldádu na ka Aram ka Damasco. Neturayán tu David datu iSiria, ay se aggína ya pagbayádan da ka buis da. Oray ka wàna ya kapannán tu David nga pakigubatán, ay pangabáan peyang ne APU. ⁷Ay inalà pe tu David datu balitù a kalátag datu upisiyál tu Hadadezer, se na nippan ka Jerusalem. ⁸Se adu pe tu bága nga inarisamsam na ka íli Beta se Berotai nga sákup tu Hadadezer.

⁹Ay kane madámag tu Toi nga ári ka Hamat nga inábà tu David datu ngámin na suldádu tu Hadadezer, ¹⁰ay nepàrob na tu Joram nga pútut na ka giyán tu Ari David, ta senu mepaganggam kitu inangngábà tu David kitu Hadadezer. Ata nakírad maggugubát tu Hadadezer se itu Toi. Nangitúgut tu Joram ka rigálu na kitu David kadatu aruminta nga nàwa ka silber, balitù, se bága. ¹¹Ay nedátun ngámin tu David ke APU datun na rigálu, ummán kitu kinuwa na kadatu silber se balitù a inarisamsam na kadatu duddúma nga nasiyon nga inábà na; ¹²ya Edom, Moab, Ammon, Filistia, Amalek, se tu inarisamsam na kitu Hadadezer nga ári ka Zoba, nga pútut tu Rehob.

¹³Ay umadu tu makammu kitu David kane mapatay na ya sangapúlu se walu ríbu wa Edomita kitu tanáp nga nepangágan da ka Asin. ¹⁴Nangwa

ka kampu da kadatu nagbal-baláki nga íli kitúni Edom. Neturayán na datu ngámin na tolay ka Edom. Pinangábà ne APU tu David oray kawà na tu kapannán na nga makigubát.

¹⁵ Nagturáy tu David ki ngámin na Israel. Ay nalintag se napiya tu nangituráy na kadatu ngámin na tolay na. ¹⁶ Ay tu Joab nga pútut tu Zeruya tu ap-apu datu suldádu na. Ay tu Jehoshafat nga pútut tu Ahilud tu pára súrát kadatu mà-màwa kitu pagariyán. ¹⁷ Ay tu Zadok nga pútut tu Ahitub, se Ahimelec nga pútut tu Abiatar datu nagsirbi nga pappádi. Ay tu Seraya tu sekretáriu kitu palásiyu. ¹⁸ Ay tu Benaya nga pútut tu Jehoyada tu ap-apu datu Kereteo, se datu Peleteo nga guwardiya tu David. Nagsirbi pe nga pappádi datu annánà tu David nga lalláki.

Tu kinamáru tu David kitu Mefiboshet

9 Ay kitu isa ngalgaw, ay nán tu David, “Atán nád pikam sibbiyág ga induan tu Saul? Piyán ku wa ipassingan ya kinamárù kaggína gapu kitu Jonatan.” ² Ay atán isa nga asassu ka balay tu Saul nga nagnágan ka Ziba. Ay pinalbet da kitu giyán David. Ay kane umbet tu Ziba, ay nán tu Ari David kaggína, “Ikaw nge Ziba?” “Ò, iyà ápu ári,” nán tu Ziba nga nesungbát. ³ Ay tútu nán tu ári kaggína, “Awan nala nga sibbiyág oray isa kadatu induan tu Saul, ta piyán ku ipassingan kaggína ya kinamáru ne Dios?” Ay nán tu Ziba nga nesungbát, “Atán, ápu. Tu pútut tu Jonatan nga laláki, may magdapepe,” nán na. ⁴ “Ka wàna giyán na?” nán tu ári. Ay nán tu Ziba, “Atán ka Lo-debar, ka balay ne Makir nga pútut tu Ammiel.” ⁵ Ay díkod nawe pinálà tu Ari David ka balay tu Makir tu pútut tu Jonatan. ⁶ Mefiboshet ya ngágan tu pútut tu Jonatan nga apúku tu Saul. Ay kane umbet kitu giyán tu ári, nagukkab kitu lusà kitu àráng na. Ay nán tu David, “Ikaw nge Mefiboshet?” “Ò, iyà ápu ári,” nán tu Mefiboshet nga nesungbát. ⁷ Ay nán tu David kaggína, “Akkan ka mansing, ta namáru wà kikaw gapu kitu ama mu wa Jonatan. Ipatullì ngámin kikaw daya lusà tu akay mu wa Saul, se meduwa ka peyang nga mangán kiyà ki balay ku.” ⁸ Ay nagukkab manin tu Mefiboshet se na nán, “Inna na ngà ala kuma, tura ka namáru tutu wala kiyà? Ay árig ku wala ya natay ya átu.”

⁹ Ay se yala inayabán tu Ari David tu Ziba nga asassu tu Saul kitun. Ay se na nán kaggína, “Idde ku ya ngámin na kuw-kuwa natu ámu mu nga Saul se kuw-kuwa datu pamilya na ke Mefiboshet nga apúku na. ¹⁰ Ay ikaw

se daya annánà mu se daya asassu mu ya magubra kiya lusà na. Iddem ya maápit mu kadaya akkobung natu ámu mu. Ngamay e Mefiboshet, ay mepangán nala peyang kiyà kídi balay ku.” (Sangapúlu se limma nga lalláki datu annánà tu Ziba, se duwa púlu datu asassu na.) ¹¹ “Kuwaan ku ngámin daya bílin mu, ápu ári,” nán tu Ziba nga nesungbát. Ay nanggayát kitun na algaw, ay meduwa peyang nga mangán tu Mefiboshet kitu ári, nga ummán ka isa kadatu annánà na. ¹² Ay uwad bag-bagu nga an-anà tu Mefiboshet nga nagnágan ka Mica. Ay nanggayát kitun, ngámin de Ziba nga maggaakobung, ay nagbalin ka asassu tu Mefiboshet. ¹³ Ay tu Mefiboshet nga magdapepe, ay nag-agyán nala ka Jerusalem, ay se mangán peyang kitu giyán tu Ari David.

Ginubát tu David datu Ammonita se iSiria

(1 Chr. 19:1-19)

10 Ay akkan nabayág, ay natay tu Nahas nga ári datu Ammonita. Ay tu Hanun nga an-anà na tu summukát nga nagári. ² Ay nán tu Ari David, “Masápul la ipassingan ku ya kinamarù ke Hanun, ta namáru tu ama na nga Nahas kiyà.” Ay díkod nepàrob na datu mangibaggi kaggína nga mangiaringringa ke Hanun gapu kitu nekatay natu ama na. Ngamay kane dumatang datu nepàrob tu David kitu íli da nga Ammonita, ³ ay nán datu ù-upisiyál datu Ammonita kitu Ari Hanun, “Kurugam agpà nga nepàrob ne Ari David dayán na mepagmanakit kikaw ta pàgan natu ama mu? Nebon ne David dayán na magispiya kídi íli tada, se nitta nga sakúpan! ⁴ Ay díkod pinatiliw tu Hanun datu nepàrob tu Ari David ka giyán na, se na pinukísán tu gudduwa kitu íming da, se na pinùdán datu bad-bádu da kitu ábà da, se nada pinatálaw win. ⁵ Ay kane mammuwán tu Ari David tu nàwa, ay nangipàrob ka mawe manabat kadatu tolay na nga mangikagi nga mag-agyán da ngala pikam ka Jerico panda ki ituttúbu kammin datu íming da, ay se dala magulli kammin. Ta mìpat da tutu wala kitu singan da.

⁶ Ay kane nammuwán datu Ammonita nga nalùsaw tutu wala tu David gapu kitu kinuwa da, ay nanangdán da ka duwa púlu ríbu wa suldádu nga Arameo nga iBet-rehob se iZoba, se maríbu wa suldádu tu ári ka Maaca, se sangapúlu se duwa ríbu nga suldádu wa gayát ka Tob. ⁷ Ay kane madámag tu Ari David tun, ay nepàrob na tu Joab se datu narungat

ta suldádu na nga manggubát kaggída. ⁸ Ay lummawán datu suldádu wa Ammonita, ay se da nagyán kitu lalangkán kitu íli da. Ay datu suldádu wa Arameo nga gayát ka Zoba se Rehob, ay atán da kampela kitu tanáp pin, kabbulun da datu suldádu wa iTob se iMaaca.

⁹ Ay kane masingan tu Joab datu kalínga da nga atán kitu àráng da se atán da pe kitu likud da, ay piníli na datu kalaingán na suldádu wa iIsrael nga dumarup kadatu suldádu wa iSiria. ¹⁰ Ay tu Abishai nga wagi na tu nangiapu kadatu duddúma nga suldádu nga dumarup kadatu Ammonita. ¹¹ Ay nán tu Joab kitu Abishai, “Nu masingam nga akkan mi nga mabaal daya suldádu wa iSiria, ay mawe dakami sengán. Ay nu akkan nu mabaal pe daya Ammonita, dakami ya umbet ta sumeng kadakayu. ¹² Magturalad kayu! Makigubát tada pára kadaya tolay tada, se pára kadaya íli naya Dios tada. Ay màwa din nala ya pagayatán ne APU.” ¹³ Ay kane darupan de Joab datu suldádu wa iSiria, ay nagtatálaw da. ¹⁴ Ay kane masingan datu Ammonita nga magtatálaw datu suldádu wa iSiria, ay nagansing da pe yin kade Abishai, se da nagtatálaw wa nagulli kitu íli da. Ay kane mabalin tun na gubát, ay nagulli de Joab se datu suldádu na ka Jerusalem.

¹⁵ Ay kane nammuwán datu iSiria nga akkan da maábà datu iIsrael, ay nagguurnung da manin. ¹⁶ Neamung kaggída datu iSiria nga inayabán tu Ari Hadadezer, nga atán ka dammáng na wángag Eufrates. Ay díkod inumbet datu suldádu na ka Helam. Ay tu Shobac tu ap-apu datu suldádu natu Hadadezer. ¹⁷ Ay kane mammuwán tu Ari David tun, ay inurnung na datu ngámin suldádu wa iIsrael, se da dummalákit ka wángag Jordan nga nawe ka Helam. Ay nagsagána pe datu iSiria nga makigubát kade David. ¹⁸ May nagtatálaw manin datu iSiria. Pittu gatut tu pinatay de David nga nakatakay ki takay daya suldádu, se appát púlu ribu wa suldádu nga nakakabalyu. Nabigádan tu Shobac nga ap-apu datu suldádu. Ay tútu natay kitúni. ¹⁹ Ay kane masingan datu à-ári nga kabulun tu Hadadezer nga inábà datu iIsrael da ngin, ay nakikappiya da lugud dala kadatu iIsrael, se nagpasákup da ngin kaggída. Ay nanggayát kitun, ay nagansing ngin datu iSiria nga sumeng kadatu Ammonita.

Tu David se tu Batsheba

11 Ay kitu inanggayát tu dagun, kitu tiyampu natu ipappan datu à-ári ya makigubát, ay nepàrob tu David tu Joab se datu suldádu

na nga mawe makigubát kadatu Ammonita. Ay pinalsu da kurug datu Ammonita se da sinákup tu íli Rabba. May tu Ari David ay nagbansi yala ka Jerusalem.

² Ay kitu isa nga gid-gidám, ay natúdug tu Ari David. Ay kane malukág, ay nawe kitu útun tu palásiyu. Kaggína nga magdal-dalen, ay naamawán na tu isa nga babay nga napiya nga magdidígut. ³ Ay tútu nangipàrob tu David ka mawe mangammu nu inna tun na babay. Ay nán da kaggína, “E Batsheba nga pútut ne Eliam, nga atáwa ne Uria nga Heteo.” ⁴ Ay tútu nangipàrob tu David ka mawe mangalà kitu Batsheba. Ay kane nilbet da kitu palásiyu, ay inlay na pe nga dágus. (Apagdígut tu Batsheba kitun, ka annungpál na kitu lintag da mepanggap ki agdalus na babay nu mabalin magdága.) Ay kane mabalin da, ay nagulli pe yin tu Batsheba. ⁵ Akkan nabayág, ay nammuwán tu Batsheba nga nabùsit. Ay tútu nepekagi na kitu David.

⁶ Ay kane nammuwán tu David nga nabùsit tu Batsheba, ay nangipàrob ka mawe mangagi kitu Joab nga papannan na tu Uria kitu David. ⁷ Ay kane umbet tu Uria, ay sinaludsud tu Ari David kaggína nu mapaanna de Joab se datu suldádu se mapaanna tu akigubát da. ⁸ Ay se na nán kaggína, “Mawe ka pikam magimáng ka balay nu.” Ay díkod lumawán tu Uria kitu palásiyu na ári. Ay se la pinatuludán tu Ari David ka rigálu. ⁹ Ngamay akkan nawe tu Uria ka balay da. Nawe natúdug kitu lalangkán natu palásiyu, kabulun na datu guwardiya tu ári. ¹⁰ Ay kane nammuwán tu David nga akkan nawe tu Uria ka balay da, ay nán na kitu Uria, “Taanna, tura ka akkan nawe natúdug ka balay nu? Ay nabayág ka nga áwaáwan.” ¹¹ Ay nán tu Uria nga nesungbát, “Atán tu Arko ne APU se datu suldádu na Israel se Juda nga mag-agyán nala kadatu báwi, ay e Joab nga apu ku, ay atán da ngala pe magkampu ka ir-ir-er. Túya akkan ku màwa ya mawe ka balay nga maggan-gánas sa meallay ki atáwà. Isipatà ki àráng mu, ápu ári nga akkan ku kuwaan ya ummán kiyán.” ¹² Ay díkod nán tu David, “Magyán ka lugud pikam kídi na ki daddán ni, se ka ngala mawe nu kaláwa.” Ay díkod nagyán nala pikam tu Uria ka Jerusalem panda kitu sumarunu nga algaw. ¹³ Ay kitu sumarunu wa algaw, ay inayabán tu David nga mepanggídám tu Uria kaggína. Pininglaw na tu Uria. May akkan kammala nawe tu Uria ka balay da. Nawe natúdug mán kammin kitu patudúgán datu guwardiya kitu palásiyu.

¹⁴ Ay kitu sumarunu nga pagmakát, ay nagsúrát tu David kitu Joab, se na nepaw-it kitu Uria. ¹⁵ Ay ummán kídi tu kinagi na kitu súrát na: “Ippáy mu nge Uria kiya kapagúsán na paggugubatán. Ay aggína ya ipanin àráng mu, ay se kayu wala nga magtálaw, ta senu patayan da. ¹⁶ Ay díkod kaggída nga mawe limútan tu isa nga íli, ay nepadne tu Joab tu Uria kitu ammu na nga giyán datu narungat ta kalínga da. ¹⁷ Ay lummawán datu kalínga da nga dumarup kade Joab. Napatay da datu duddúma nga upisiyál tu David, se napatay da pe tu Uria nga Heteo.

¹⁸ Ay se la nga nangipàrob tu Joab ka mangidámag kitu ári panggap kitu nàwa kitu gubát. ¹⁹ Ay nán na kídi kitu nepàrob na: “Kagiyam ngámin ke ápu ári ya nà-nàwa kídi paggugubatán. ²⁰ May nu malùsaw, se na nán kikaw, ‘Taanna, tura kayu nawe ummadanni ki íli daya kalínga ta? Akkan nu agpà ammu ta, nga annung dakayu butúgan na maglingad da kitu darupírip abut na íli da? ²¹ Akkan nu madamdám min ta, tu nakatayán tu Abimelec nga pútut tu Gideon ka íli Tebez? Tinàragán nala na isa nga babay nga atán kitu útun tu darupírip ka batu wa aggiridán, nga ittu tu nepatay na. Taanna, tura kayu nawe ummadanni pàrang ki abut na íli daya kalínga ta?’ Ay kagiyam mu win na natay pe nge Uria nga Heteo.”

²² Ay díkod nawe yin tu nepàrob tu Joab, ay se na kinagi kitu Ari David datu ngámin na pedámag na kaggína. ²³ Ay nán na kitu David kane dumatang: “Dinarup dakami datu adu wa kalínga kitu tanáp, ngamay impal mida panda kitu ruwárgan natu íli da. ²⁴ Ay tútu binútug dakami datu marammútug da nga atán kitu útun tu abut tu íli da. Ay tútu natay datu duddúma nga ù-upisiyál mu, meráman ne Uria nga Heteo nga bobonan mu.”

²⁵ Ay nán tu David: “Mawem kagiyam ke Joab nga akkan magpannakit gapu ki nàwa. Pagbagkaddan na ngala ya uray na, ta gángay yala naya gubát; atán da matay kídi, ay sabáli manin matay nu kaláwa. Itul-túluy nu ya manggubát kadaya kalínga panda ki akasákup nu kiya íli da.”

²⁶ Ay kane madámag tu Batsheba nga natay tu Uria nga atáwa na, ay sinangítán na se nagmanakit. ²⁷ Ay kane nabalín nin tu nagmanakit na kitu atáwa na, ay pinaayabán tu David tu Batsheba kitu palásiyu na, ay se na inatawán. Ay nagan-anà tu Batsheba ka laláki. Ngamay nadakè ki agsisíngan ne APU tu kinuwa tu David.

Tu nangalùsaw tu Nathan kitu David

12 Ay nepàrob ne APU tu profeta Natan ka giyán tu David. Ay kane dumatang ka giyán tu David, ay nangistorya nga nán na: “Uwad duwa nga laláki ki isa nga íli; tu isa ay nabànáng, ay tu isa ay pub-pubri. ²Adu tutu wala karneru se báka natu nabànáng. ³May tu pubri, ay atán sissa nga kakaisu na nga babay ya urbun karneru na nga ginátang na. Tinarànán na se pinaabay na ka balay na nga kabulun na se datu annánà na. Ay panganan na pe kadatu makkán kitu tebol na, se na pe penuman kitu básu na, se à-àrun na pe nga ummán ka kurug nga an-anà na nga babay. ⁴Ay kane isa ngalgaw, atán da inumbet nga sangaíli natu nabànáng. May gapu ta lùsawan na tu magparti kadatu karneru na onu báka na pára kitu sangaíli na, ay nawe na inalà tu kakaisu na nga urbun karneru natu pubri ya laláki. Ay se na pinarti nga ittu tu pinanangaíli na kadatu sangaíli na.” ⁵Ay nakarungat tutu wala tu David. Ay nán na, “Isipatà ki ngágan ne APU nga sibbiyág nga masápul matay ya ummán kiyán na tolay! ⁶Ay se masápul mamimpát ya pagbáyad na kitu urbun karneru, gapu ki kinuwa na, se tu akkan na tutu wala nagkallà kitu pub-pubri.”

⁷Ay nán tu Natan kitu David: “Ikaw tun na laláki! Ummán kídi ya nán ne APU nga Dios na Israel: ‘Piníli taka nga ári na Israel, se nesalákan taka kitu Saul. ⁸Niddè pe kikaw ya balay natu ápu mu, se daya attáwa na. Ay nepeturayán ku pe kikaw ya Israel se Juda. Ay nu bitti pikam dayán, ay adu kuma pikam ya iamung ku kadayán. ⁹May taanna, tura mu sinuwáy ya bílin ne APU? Se ka nangwa ka nadakè. Pinapatay mu tu Uria nga Heteo kadaya Ammonita, ay se mu la timpal ya atáwa na. ¹⁰Ay díkod manggayát kídi, atán peyang ya magpapátay kadaya pamilya mu, gapu ta sinuwáy nà, se mu timpal ya atáwa tu Uria.’ ¹¹Ay tu idi pikam ya nán ne APU: ‘Gapu kiya kinuwa mu, ay pagribildeyán ku kikaw daya akkobung mu. Ay sisinnán mu pe ya angngiddè kadaya attáwa mu ka sabáli nga laláki nga adanni kikaw; allayan dada ki pagmar-marngán da tolay. ¹²Nasirù ya inangwa mu kiyán, may kuwaan ku ki pagmar-marngán daya ngámin na ísrael.’” ¹³Ay nán tu David kitu Natan: “Nagbásul là kurug ke APU.” Ay nán tu Natan kaggína, “Pinakawan naka ngin ne APU. Akkan ka matay. ¹⁴May gapu kiya kinuwa mu, ay nerupat mu nge APU. Ay túya, matay ya pútut mu.” ¹⁵Ay se la nga nagulli yin tu Natan ka balay na.

Natay tu pútut tu David ke Batsheba

Ay se la pinagtakit ne APU tu pútut tu David kitu Batsheba nga atáwa tu Uria. ¹⁶ Ay díkod nagkar-karárag tu David ke Dios gapu kitu an-anà. Akkan nang-angán, se nagbádu ka rugrugà se nagtang-tangagabi ya nagid-idda kitu lusà. ¹⁷ Ay datu ap-apu kitu palásiyu na, nawe da kagiyan kaggína nga bumángun, may maddi. Maddi pe ya mepangán kaggída.

¹⁸ Ay kitu mekapittu ngalgaw, ay natay tu an-anà. Ay magansing datu ù-upisiyál tu David nga mawe mangikagi kaggína, ta nán da, “Tu nád agpà nga manggìna yanin kadàtada, ay akkan nitta ginìna kitu kasibbiyág natu an-anà. Paanna nád ya angnagi tada kaggína nga natay yin tu an-anà? Ay get tala nu nágan na nga nadakè ya kuwaan na ki baggi na.” ¹⁹ May kane masingan tu David da nga magar-aratát, ay nàmud na ngin na natay yin tu an-anà. Ay tútu sinaludsud na kadatu ù-upisiyál na, “Natay yin tu an-anà?” nán na. “Ò ápu, natay yin,” nán da. ²⁰ Ay tútu ginumnikát tu David, se yala nawe nagdígut, se nagsukát ka bádu. Se yala nawe kitu Tabernákulu nga nagday-dáyaw ke APU. Ay se yala nagulli kitu palásiyu, ay nagadang ka makkán, ay tútu dinuy-agán da, ay se la nga nangán. ²¹ Ay nán datu ù-upisiyál na kaggína: “Akkan mika maaw-awátan. Kitu kasibbiyág pikam natu an-anà mu, ay sinang-sangítám se nagngílin ka nga nangán. Ngamay kídì nga natay yin, ay bumángun ka ngin se ka pe ya nangán nin.” ²² Ay nán tu David nga nesungbát: “Summángit tà se nagngílin nà nangán kitu kasibbiyág pikam na an-anà ku, ta nán ku, ‘Get nu kalakkán nà ne APU, se na pabilgan ya an-anà ku.’” ²³ May kídì ta natay yin, tura ngà pikam mala magnílin mangán? Mabiyág ku kadi pikam mala? Ay nu isa ngalgaw, ay mawe yà ka giyán na, may akkan nin magulli kiyà.”

²⁴ Ay se yala nawe inan-anannay tu David tu Batsheba nga atáwa na. Inlay na manin, ay nabùsit, se la nagan-anà ka laláki. Pinangagánan na ka Solomon tu an-anà. Ay pà-pàgan ne APU tu an-anà. ²⁵ Ay tútu binon na tu profeta Natan ta mawe na kagiyan nga pangagánan da tu an-anà ka Jedidia, ta pàgan ne APU ya an-anà.

Sinákup tu David tu íli Rabba

(1 Chr. 20:1-3)

²⁶Ay netul-túluy tu Joab se datu suldádu na tu angraut da kitu Rabba, nga ittu tu sintru na Ammon. Ay tagay da ngin na masákup. ²⁷Ay nangipàrob tu Joab ka mangikagi kitu Ari David nga “Rinaut mi yin ya Rabba, ay se nasákup mi yin ya agdarnán da ka danum. ²⁸Urnúngan mu lugud daya duddúma pikam ma suldádu mu, ta umbet da sakúpan ya íli. Ay nu maddi ka, ay dakami ngala ngin ya manákup, ay ingágan da ya íli ki ngágan ku.” ²⁹Ay díkod inurnung tu David datu suldádu na, se da nawe ginubát datu iRabba, ay se da sinákup tu íli da. ³⁰Ay inalà tu David tu balitù a sagápaw natu ári datu Ammonita, se na pinagsagápaw. Tallu púlu se appát kflu tu dammat na, ta nàwa ki pabeg ga balitù se datu napatag nga batu. Ay adu tutu wala tu inarisamsam tu David kitu íli. ³¹Ay tiniliw na pe datu tolay kitúni, se nada pinagubra; atán datu magusár ka tarutso, se magusár ka palù, se magusár ka parakul datu duddúma, ay se mangwa ka ladrilyu datu duddúma. Túyán tu kinuwa na kadatu tolay kadatu ngámin il-íli datu Ammonita. Ay se yala nagulli de David se datu tolay ka Jerusalem.

Tu Amnon se tu Tamar

13 Ay tu Absalom nga pútut tu David, ay atán wagi na nga babay nga napiya, nga nagngágan ka Tamar. Ay nelug kaggína tu Amnon nga pútut pe tu David ka sabáli nga atáwa na. ²Ay gapu kitu ilug na tutu wala kitu wagi na ka ama, ay pasuráy itakit na. Akkan na ammu tu kuwaan na, ta lam-lamtan na nga akkan na maadanniyán tu Tamar ta babbalásang pikam. ³May atán kapinsán tu Amnon nga nagngágan ka Jonadab nga an-anà ne Shimea nga wagi tu David, nga nalaing mangwa ka pamuspúsán na. ⁴Ay nán tu Jonadab kitu Amnon, “An-anà naka ya ári, may taanna, tura ka ummán ka sùsoot ki káda pagmakát ta? Ikagim mán kiyà nu nágan naya gapu na.” Ay tútu nán tu Amnon nga nesungbát, “Kelugán ku tutu wala nge Tamar, nga wagi ne Absalom.” ⁵Ay tútu nán tu Jonadab kaggína, “Ummán kídi na ya kuwaam: mawe ka magid-idda

12:30 kitu úlu natu ári da Ammonita, onu kitu úlu tu Molec nga diy-diyos da Ammonita.

12:31 Ya ladrilyu, ay pinakulnit nga pidtà nga bátug hálu blak da.

ta magpìduman ka nga magtakit. Ay nu umbet naka sinnan ne ama mu, ay nán mu kaggína, ‘Kagiyam mán ke Tamar nga wagi ku, ta umbet nà pagsagána kídi giyán ku wi ka kanan ku, ta senu sisinnán ku. Ay piyán ku pe nu panganan nà,’ nán mu.” ⁶Ay díkod nawe kurug tu Amnon nga nagid-idda se nagpìduman na magtakit. Ay kane umbet tu ári nga maningan kaggína, ay nán tu Amnon kaggína, “Pangaásim mán agpà, ta ipàrob mu we Tamar kídi, ta paglútu nà ka sinápay ya kanan ku. Piyán ku masingan ya aglútu na, se piyán ku nu aggína pe yin ya mamangán kiyà,” nán na. ⁷Ay díkod nebílin tu ári nga mawe tu Tamar ka balay tu wagi na nga Amnon ta paglútu na ka kanan na. ⁸Ay díkod nawe tu Tamar ka balay tu wagi na nga Amnon. Ay dinatang na nga magid-idda. Nangalà ka arína se na ngala kinuwa ka sinápay kitu agsisíngan tu Amnon. ⁹Ay kane malútu win, ay neduy-ág na kitu Amnon, may maddi mangán tu Amnon. Ay se na nán, “Palawanam daya ngámin tolay.” Ay díkod lummawán ngámin datu tolay. ¹⁰Ay se na nán kitu Tamar, “Ilbet mu win kídi na kuwartu ku ya linútu mu, se nà a panganan.” Ay díkod inalà tu Tamar tu nesagána na nga kak-kanan se na nippan kitu giyán tu Amnon nga wagi na. ¹¹May kaggína nga mamangán kitu Amnon, ay dinugkam tu Amnon, se na pilítan na meallay kaggína. ¹²Ay nán tu Tamar, “Akkan, wagi! Akkan nà a pilítan! Akkam kuwaan ya nakap-appat tutu wala. Akkan mabalin na màwa ya ummán kiyán kanedi Israel. ¹³Nágan naya murang ku pe nga ipassingan ku kada tolay? Ay ikaw, magdin-dinnámag ka pe ki kinaug-og mu ki ngámin Israel. Pangaásim ta mawem amomanán nge ápu ári, ta ammù a palubúsán naka nga mangatáwa kiyà.” ¹⁴May maddi manggìna tu Amnon. Ay gapu ta nakulnit may itu Tamar, ay tútu nasikap na.

¹⁵Ay kane mabalin na nga sipan, ay lùsawan na tutu wala ngin. Ab-abay lugud din tu angalùsaw na kaggína ngin, may tu amminya na kitun. Ay se na nán kitu Tamar, “Magtálaw ka kidde na!” nán na. ¹⁶Ngamay nán tu Tamar kaggína, “Akkan. Maddi yà magtálaw kidde na,” nán na. Ab-abay ya básul mu ki ammatálaw mu kiyà, may iya nannikap mu kiyà.” May akkan gì-ginán tu Amnon. ¹⁷Ay se na kirrawán tu asassu na, se na nán kaggína, “Ilawán mu ya babay kiyán, se mu itulbà ya gitap.” ¹⁸Ay díkod nelawán kurug natu asassu tu Tamar se na netulbà tu gitap natu gagyangán.

Nakabádu tu Tamar kitun ka adaddu wa bádu se adaddu tu íma na, ta ittu tu gagángay ya ibbabádu datu babbalásang nga annánà tu ári. ¹⁹Pinìsi tu Tamar tu bádu na, se na pinayán ka abu tu úlu na, se na

nga appuapput nga magdal-dalen na magugolán. ²⁰ Ay kane masingan tu Absalom nga wagi na, ay nán na nga sinaludsud: “E Amnon nga wagi mu ya nangwa kiyán kikaw? Akkan mu tagge kag-kagiyan ya kinuwa na kikaw, oray ta wagi mu mà pe ki ama. Bay-án mu wala.” Ay nag-agyán tu Tamar ka balay tu wagi na nga Absalom, nga sippapannakit se sissa. ²¹ Nalùsaw tutu wala tu Ari David kane mammuwán na tu nàwa. ²² Ay lùsawan tutu wala pe tu Absalom tu Amnon gapu kitu kinuwa na kitu wagi na, may áwan na kinag-kagi kitu Amnon.

²³ Ay kane malpás tu duwa dagun, ay inayabán tu Absalom datu ngámin na lalláki nga pútut tu ári, ta silibráran na tu agpapúkis na kadatu karneru na ka Baal-Hazor, nga adanni ka Efraim. ²⁴ Nawe ka giyán tu Ari David, ay se na nán, “Apu ári, mawe ku papukísán datu karneru ku, ay piyán ku nu umbet kayu se daya ù-upisiyál mu nga mepagsilibrár kiyà.” ²⁵ May nán tu ári nga nesungbát, “Akkan kami tagge umbet tin, ta maringgúrán ka pà nang nu umbet kami ngámin. Pilítan tu Absalom, may maddi kammala tu ári. Pinapan na ngala ka napiya tu Absalom. ²⁶ Ay nán tu Absalom, “Nu akkan ka makalbet, ipàrob mu lugud tagge nge Amnon nin.” May nán tu ári, “Tura mu piyán na umbet te Amnon?” ²⁷ May pinílit tu Absalom tu ári. Ay díkod pinalubúsán tu ári tu Amnon nga mawe, kabulun na datu ngámin na annánà na nga lalláki.

²⁸ Ay se yala nán tu Absalom kadatu asassu na, “Idaggán nu wa minglaw nge Amnon. Ay nu sininyásan takayu nga patayan nu, ay patayan nu. Akkan kayu magansing, ta iyà ya makammu. Magturad kayu wala. Akkan kayu min-induwán. ²⁹ Ay díkod ittu kurug tu kinuwa datu asassu tu Absalom; pinatay da tu Amnon. Ay tútu nagkirut datu ngámin na annánà tu ári nga lalláki nga nagtakay kadatu asnu da, ay se da nagtatálaw.

³⁰ Ay kitu kakowad da pikam kitu dad-dalenán na magulli ka Jerusalem, ay uwad nangidámag kitu Ari David nga pinatayán ne Absalom datu ngámin na annánà na nga lalláki; áwan nabansi oray isa. ³¹ Ay nagsíkad tu ári, se na pinisi tu bádu na, se yala nagkálin kitu lusà a sumángit. Datu ù-upisiyál na nga magsisíkad kitúni, ay pinisi da pe datu bádu da. ³² Ngamay nán tu Jonadab nga an-anà tu Shimea nga wagi tu David, “Apu ári, akkan kurug ga natay ngámin datu annánà mu. Tittu we Amnon ya natay! Nabayág gin na pal-palanuwan ne Absalom nga patayan, gapu kitu nannikap ne Amnon ke Tamar nga wagi na. ³³ Túya akkan mu kur-kurugan ya dámag nga natay ngámin datu annánà mu, ápu ári. Tittu we Amnon ya natay.”

³⁴ Ay tu Absalom, ay nagtálaw kane matay tu Amnon.

Ay tu guwardiya nga atán kitu útun tu darupírip pa abut na Jerusalem, ay atán da nasingan na nga adu wa toláy ya magpaareb ba managut kitu bantay kitu dálen na panin likud kitu giyán na. ³⁵ Ay nán tu Jonadab kitu Ari David, “Apu, sinnam kod! Ye datu ni yin datu annánà mu. Ittu mà tu nán ku kikaw.” ³⁶ Ay kane mabalin magúni yin, ay atán pe yin datu annánà tu ári. Nagugolán da. Ay summángit tutu wala pe tu ári se datu ù-upisiyál na.

³⁷ Ay nabayág ga sinang-sangítán tu Ari David tu pútut na nga Amnon.

Ay tu Absalom, ay nawe ka giyán tu akay na nga Talmai nga pútut tu Ammihud nga ári ka Geshur. ³⁸ Tallu dagun nga nag-agyán kitúni. ³⁹ Ay kane áwan nin tu agmanakit natu ári kitu Amnon, ay matalekág pà nang pe yin kitu Absalom.

Tu naggulli tu Absalom

14 Ay ammu tu Joab nga an-anà tu Zeruya nga matalekág pà nang ngin tu Ari David kitu Absalom. ² Ay tútu pinaayabán na tu nasírib ba babay ka Tekoa. Ay kane umbet tu babay, ay nán tu Joab kaggína: “Magbádu ka ka ibbabádu daya magmanakit, se ka magpíduman nga magmanakit. Magnguynguy ka ngala pe, ta senu ummán ka ka nabayág gin na magmanakit. ³ Ay se ka ngala mawe ka giyán naya ári, ay se mu la kagiyan kaggína daya ngámin na kagiyan ku kikaw.” Ay díkod kinagi ne Joab datu pekagi na.

⁴ Ay kane makadatang tu babay kitu giyán tu Ari David, ay nagukkab kitu lusà ka pagdáyaw na, ay se na nán, “Apu ári, sengán nà mán agpà.” ⁵ Ay nán tu ári, “Nágan naya problema mu ta?” “Isa ngà a búkud, ápu ári,” nán tu babay nga nesungbát. ⁶ “Atán da duwa lalláki nga annánà ku. Ay nagsáwad da kitu kakowad da kitu katal-talúnán. Ay gapu ta áwan magiwád kaggída, ay napatay natu isa tu isa. ⁷ Ay kídí, ápu ári, ay pilítan dà datu induan ku nga iáwat ku kaggída tu nakapatay, ta senu patayan da pe gapu kitu namatay na kitu wagi na. Piyán da patayan pe ya mangtáwid kadaya kuw-kuwa na atáwa ku. Nu màwa ya piyán da, ay maawanán nà pe ka an-anà nga kakaisu nga sumeng kuma kiyà. Ay ya isa pe, ay áwan tutu wala ngin ya mangitúluy ki ngágan natu atáwa ku.”

⁸Ay nán tu ári kitu babay, “Mawe ka ngin ka balay nu, ta iyà in ya makammu kiya problema mu.” ⁹Ay nán tu babay kitu ári, “Iyà se daya akkobung ku ya makin-básul, ápu ári, nu lùsawan daka da tolay gapu ki isiseng mu kiyà. Awan mu básul, ápu ári.” ¹⁰Ay nán tu ári, “Nu atán magrírí kikaw, ay ayabán mu kídí, ta senu akkan naka riribuan nin ka panda.” ¹¹Ay nán manin natu babay, “Isipatám lugud, ápu ári ke APU nga Dios mu, nga akkan mu ipalúbus nga baltan daya an-anà ku datu magasibbálat nga induan ku, ta senu makusap pin ya agpapátay da.” Ay nán tu ári, “Isipatà ki ngágan ne APU nga sibbiyág nga áwan tutu wala ya màwa nga nadakè ki an-anà mu.”

¹²Nán manin natu babay, “Apu ári, atán kuma pikam isa nga kagiyan ku kikaw.” “Ara kagiyan mu wala,” nán tu ári. ¹³Ay díkod nán natu babay, “Apu ári, tura mu lugud nalammat ya ummán kiyán na kinadakè kadaya tolay ne Dios? Ta ki ummán kiyán na kinagi mu kiyà, ay ikaw mismu ya namabásul ki baggi mu; ta tura mu akkan pagulliyán tu an-anà mu wa nagtálaw. ¹⁴Ngámin tada ay matay. Meárig tada ki danum ma nesiyà ki lusà nga akkan nin málà kammin. Ngamay akkan ur-uráyan ne Dios nga alà ya biyág na isa tolay, nu di lugud da mangwa ka pamuspúsán na, ta senu umadanni kammin ya tolay ya umadayyu kaggína. ¹⁵Inumbet tà kídí ya mangikagi kikaw kiya parikut ku, ápu ári, ta ùdan dà da tolay. Túya nalammat ku ya makiamomán kikaw, ta nán ku wa, ‘Get tala nu masengán nà ki agngan ku. ¹⁶Ay mesalákan nà se ya an-anà ku kadaya magutad da mamatay kadakami, ta senu umawan kami yin kídí lusà a nidde ne Dios kadaya tolay na.’ ¹⁷Ay nalammat ku pe nga pumiya ya uray ku nu mammuwán ku ya uray mu panggap kídí, ta ammù a ummán ka ka isa nga anghel ne Dios nga makapaglásin ki napiya se nadakè. Ay e APU din nala peyang ya mangabul-bulun kikaw, ápu ári.” ¹⁸Ay nán tu ári ya nesungbát, “Atán nala ya piyán ku saludsúdán kikaw, ay ikagim kiyà ya kurug.” “Inna tun, ápu ári? nán natu babay. ¹⁹“E Joab ya nangipàrob kikaw kídí?” Ay nán tu babay ya nesungbát, “Akan nà makalísi ki saludsud mu, ápu ári. Kurug, e Joab ya nangipàrob kiyà, se aggína ya nangikagi kiyà nu nágan naya kagiyan ku kikaw. ²⁰May kinuwa na idi, ta senu malam-lammat mu ya kà-kàwaán nu. May ammù nga nasírìb ka, ápu ári, nga ummán ki sírib daya anghel ne Dios. Maawátan mu pe ngámin na mà-màwa kanedi giyán tada ngi.”

²¹ Ay se yala nán tu ári kitu Joab, “Ara lugud. Kuwaan ku ya piyán mu. Mawe mu alà lugud tu bag-bagu nga Absalom.” ²² Ay tútu nagukkab kitu lusà tu Joab kitu àráng tu ári nga nán na, “Kalakkán naka din ne APU, ápu ári. Nammuwán ku kídi nga pàgan nà kam, ta niddem ya agngan ku kikaw.” ²³ Ay díkod nagsíkad tu Joab, se yala nawe ka Geshur nga inalà tu Absalom se na nippa ka Jerusalem. ²⁴ May nán tu ári, “Akkam ilbet kanedi giyán ku wi. Magyán kitu balay na kampela ngin.” Ay díkod nagyán tu Absalom kitu balay na kampela ngin. Akkan nagpassingan kitu ári.

²⁵ Ay tu Absalom tu katar-tarmán kadatu ngámin na lalláki nga iIsrael. Awan tutu wala ya matugib kaggína, manggayát kitu dapán na panda ki úlu na. ²⁶ Mamissán nala ki makadagun tu agpúkis na, nu madamtán nin kitu abù na. Nu magpúkis ay moli duwa kílu ya dammat tu abù na nga mippà, nu kiluwan da kitu ikkikílu na ári. ²⁷ Appát datu pútut tu Absalom; tallu wa lalláki se isa nga babay nga nagnágan ka Tamar, nga napiya tutu wala pe.

²⁸ Duwa dagun tu Absalom nga nag-agyán ka Jerusalem, may akkan na pulus nasingan tu ári. ²⁹ Ay tútu pinaayabán na tu Joab kitu isa ngalgaw, ta ipàrob na kuma nga mawe ka giyán tu ári. May naddi inumbet tu Joab. Ay tútu pinidduwa na nga pinaayabán, may maddi kammala umbet tu Joab. ³⁰ Ay tútu nán tu Absalom kadatu asassu na, “Mawe nu kod sídúgan tu tálun ne Joab nga namulán ka sibáda. Katákip na tálun ku tu tálun na.” Ay díkod nawe datu asassu na nga sinidug tu sibáda tu Joab kitu tálun na. ³¹ Ay tútu dágus sala nga nawe tu Joab ka balay tu Absalom, se na nán, “Taanna, tura mu pinasidug kadaya asassu mu tu kamulán ku ka sibáda?” ³² Ay nán tu Absalom nga nesungbát, “Namidduwaán taka nga palbetan ta ipàrob taka kuma nga mangamomán ki ári, ta piyán ku ammuwan nu taanna, tura nà pinálà ka Geshur. Napi-piya lugud dala nu nag-agyán nà ala kannán. Túya ippan nà ka giyán na ári kídi yin. Ay nu nakabásul là, ay patayan nà ala. ³³ Ay díkod nawe kinagi tu Joab kitu ári tu nán tu Absalom. Ay tútu pinaayabán tu ári tu Absalom kitu giyán na. Ay kane umbet tu Absalom, nagukkab kitu àráng tu Ari David. Ay inummàán natu ári tu Absalom.

Nagribilde tu Absalom

15 Akkan nabayág, ay inalà tu Absalom tu takay na nga makigubát, se datu kabalyu na. Nagayáb pe ka limma púlu wa lalláki nga ittu datu maginunna kaggína. ² Sumápa peyang tu Absalom nga malukág, ay se la mawe nga mag-agyán kitu ruwángan natu íli. Ay nu atán tolay ya umbet nga atán ríri na, nga padisidirán na kitu ári, ay karrawán tu Absalom, se na nga saludsúdan nu ka wàna ya babalay na. Díkod kagiyan na kaggína nu inna nga tangámalán ki Israel tu naggayatán na. ³ Ay se na nán kitu tolay ya atán ríri, “Atán kurug ya kalintaggán mu. May ya pagdásán na, ay áwan nepàrob na ári nga mangatangya kikaw. ⁴ Nu guwes sà ala kuma, ay annung da ilbet daya tolay kiyà daya ríri da, ay se ku kappiyánan risutan daya kas-kásu da.” ⁵ Ay nu atán umadanni nga magukkab kitu àráng na, ay dágus na ngala nga gàballan se na ummàán. ⁶ Ay ummán kiyán peyang tu kuk-kuwaan tu Absalom kadatu tolay ya mawe makiseng kitu ári kadatu kas-kásu da. Ay tútu naadanni datu tolay kitu Absalom.

⁷ Ay kane malpás tu appát dagun, ay nán tu Absalom kitu Ari David, “Apu ári, pangaásim agpà ta palubúsán nà a mawe ka Hebron, ta mawe ku tungpálan tu nekarì ke APU kitun. ⁸ Ta kitu kakowad ku kitun ka Geshur ka Aram, ay nagkari yà ke APU nga nu pagulliyán nà ka Jerusalem, ay mawe yà magdáyaw kaggína ka Hebron.” ⁹ “Ara a lugud,” nán tu ári. Ay díkod nawe kurug tu Absalom ka Hebron. ¹⁰ Ngamay kitu kaatán na kitúni Hebron, ay akkan na nepak-pakammu nga atán datu nepàrob na nga mawe mangikagi kadatu ngámin na tangámalán na Israel nga nán na, “Nu magina nu ya tanggoyob, ay isáraw nu ya, ‘E Absalom min ya ári na Israel!’” ¹¹ Atán da nga duwa gatut ta tolay nga gayát ka Jerusalem nga inayabán ne Absalom nga kabulun na nga nawe ka Hebron. Akkan da am-ammu tu tagay màwa. ¹² Ay kane atán nin na magdátun tu Absalom, ay pinaayabán na tu Ahitofel nga iGilo nga pára tuldu tu Ari David. Ay umad-adu datu pasúrut tu Absalom. Ay tútu umirut tu agkukumplut da.

Nagtálaw tu David ka Jerusalem

¹³ Ay uwad nawe nangidámag kitu David nga tu Absalom tu sur-surútan nin datu ngámin na ísrael. ¹⁴ Ay tútu nán tu David kadatu ù-upisiyál

na, “Ara! Dádun nin. Magtálaw tada kiddi Jerusalem min. Ta nu akkan, ay kattatán nitta ne Absalom. Ay áwan ya makalísi kadåtada kaggína. Patayan nitta ngámin, meráman daya ngámin tolay kídí íli.” ¹⁵ Ay nán datu ù-upisiyál na kaggína, “Apu ári, nakasagána kami nga mangwa kiya ipàwa mu kadakami.” ¹⁶ Ay díkod nagtálaw wa dágus tu David, kabulun na datu ngámin na tolay na kitu palásiyu, malaksid kadatu sangapúlu wa attáwa na nga ittu datu magtagasingan kitu palásiyu. ¹⁷ Ay kane makadatang da kitu muddi nga balay kitu íli kitu agtálaw da, ay nagsínang da. ¹⁸ May pinaginunna na datu ù-upisiyál na. Lumíwán kaggína datu Kereteo, se datu Peleteo, ay se la datu annam gatut nga iGat nga nebulun kaggína. Naginunna da ngámin kitu ári. ¹⁹ Ay nán tu Ari David kitu Ittai nga ap-apu datu suldádu nga gayát ka Gat, “Taanna, tura kayu pe kumíwid kadakami? Magulli kayu win kiya baru wa ári. Agtangeli kayu wala kídí Israel. Inumbet kayu wala kídí kane magtálaw kayu ka íli nu. ²⁰ Akkan kayu mà pikam nabayág kanedi. Tura kayu wala nga kumíwid kadakami, ay akkan mi pikam ammu nu ka wàna ya kapannán mi? Ayabám daya suldádu mu ta magulli kayun. Ipassingan ne APU din kadakayu ya aminya na se agkallà na.” ²¹ Ngamay nán tu Ittai kitu ári, “Isipata ku ki ngágan ne APU nga sibbiyág se ki ngágan mu, nga kumíwid kami kikaw oray ka wàna ya kapannám, se oray nágan na màwa; mabiyág kami mán onu matay kami.” ²² “Ara a lugud. Dádun lugud din,” nán tu David. Ay díkod naginunna tu Ittai se datu ngámin tolay na se datu ngámin pamilya na. ²³ Nagugolán datu ngámin umíli kane lumíwán datu tolay ne David. Dumalákit tu ári se datu tolay na kitu awweg Kidron. Ay se dala nameyag ngámin ka ir-ir-er.

²⁴ Ay kummíwid pe tu Abiatar se tu Zadok nga pappádi; kabulun da datu ngámin na Levita. Búlibúlig da tu Arko ne Dios. Nelubtág da tu Arko panda kane makalawán ngámin datu tolay kitu íli. ²⁵ Ay se yala nán tu ári kitu Zadok, “Mawe mu iulli kammin ya Arko ne Dios ki íli. Ay nu kalakkán nà ne APU, ay iulli nà kammin kanedi, ta senu masingan ku kammin ya Arko se ya nekippayán na. ²⁶ Ngamay nu akkan, ay nakasagána ngà a kuwaan na ngala kiyà ya pagayatán na. ²⁷ Ay nán pikam tu ári kitu Zadok, “Magulli kayu kammin se Abiatar ki íli, ay ibulun nu nge Ahimaaz nga pútut mu se Jonatan nga pútut ne Abiatar. Sin-sinnan nu wala ya mà-màwa. ²⁸ Idaggán ku ya dámag nu kiyà. Mag-agyán nà ala kitu babàlangán kitu wángag kitu ir-ir-er. ²⁹ Ay díkod inalà tu Zadok se tu

Abiatar tu Arko ne Dios, se da nagulli kammin ka Jerusalem. Nag-agyán da pikam kitúni na.

³⁰ Ay tu Ari David, ay makas-asangit ta manùdu kitu Bantay Olíbo. Nagsaka-sáka nga magdal-dalen, nga nagsakodong. Nagsakodong ngámin pe datu kabbulun na, nga makas-asangit pe nga manùdu. ³¹ Uwad nangidámag kitu David nga isa tu Ahitofel kadatu kakumplut tu Absalom. Ay tútu nagkarárag tu Ari David, nga nán na, “O APU, kuwaan mu kuma nga áwan sur-surbi daya kag-kagiyan ne Ahitofel ke Absalom.”

³² Ay kane makadatang tu David kitu útun tu bantay nga agday-dayáwan da ke Dios, ay atán tu Hushai nga Arkita nga magiddag kaggína kitúni. Ay napìsi tu bádu na se napnu ka tápù tu úlu na, ka angngipassingan na kitu agmanakit na. ³³ May nán tu David kaggína, “Problema taka ngala nu kumíwid ka kiyà. ³⁴ Magulli ka ngala ngin kiya íli, ay se mu kagiyan ke Absalom: ‘Sirbiyán taka ápu ári, nga ummán kitu nagsirbi ku kitu ama mu,’ nán mu. Ay se mu la kuntráan peyang daya kagiyan ne Ahitofel kaggína. ³⁵ Atán mà de Zadok se Abiatar nga pappádi kitúni na ngin. Ay díkod ngámin na mammuwán mu kitu palásiyu, ay kagiyam ma dágus kaggída. ³⁶ Atán pe ye Jonatan na pútut ne Abiatar kitúni, se nge Ahimaaz nga pútut ne Zadok. Pekagim kaggída kiyà daya ngámin na magina mu.” ³⁷ Ay díkod nawe yin tu Hushai nga opun tu David ka Jerusalem. Nepà-pàmu nga lumná pe yin tu Absalom kitu íli kaggína nga dumatang.

David se tu Ziba

16 Ay kane makalíwán ka bittì tu David kitu útun tu Bantay Olíbo, ay summabat kaggína tu Ziba nga asassu tu Mefiboshet. Uwad nilbet na nga duwa gatut ngabgi nga sinápáy, se magatut sipkal nga pásas, magatut nga nagbal-baláki nga búnga káyu, se isa nga agdanumán na lálát nga napnu ka básì. Netakay na dedi ki duwa nga asnu. ² Ay nán tu ári kitu Ziba, “Nágan na pamàyanám kadayán? Ay nán tu Ziba nga nesungbát, “Daya duwa nga asnu, ay pagtàyán daya pamilya mu. Daya sinápáy se búnga káyu, ay pára kadaya babbágu, se ya básì ay pára kadaya monawán ki agdal-dalen nu ka ir-ir-er.” ³ Ay nán tu ári kaggína, “Ay e Mefiboshet nga apúku tu ámu mu, kawà na giyán na?” “Atán kam ka Jerusalem ápu, ta ya ammu na, ay mepatulli kammin kaggína tu pangiturayán nату akay na nga Saul.” ⁴ Ay tútu nán tu ári kitu Ziba, “Kuw-kuwa mu win ngámin

daya kuw-kuwa ne Mefiboshet.” Ay nán tu Ziba nga nesungbát, “Magùmà à kikaw, ápu ári. Maanggamán ka din peyang kiyà, ápu ári.”

Ginedán tu Shimei tu David

⁵ Ay kane dumatang tu Ari David ka Bahurim, ay uwad laláki kitúni ya magged kaggína. Shimei tu ngágan natun na tolay. An-anà natu Gera nga induan natu Saul. ⁶ Binàbàbà na tu Ari David ka batu se datu ù-upisiyál na, oray nalìmut tu Ari David kadatu tolay na se datu narungat ta suldádu. ⁷ Ay nán na nga isar-sáraw kitu David: “Magtálaw ka kiddi na! Ikaw maragpatay ka tolay! Nágan na sur-surbim! ⁸ Magibálat tin ne APU kikaw gapu ki nagpatay mu kadatu akkobung tu Saul. Timpal mu ya pagariyán na. Ay kídi, ay nidde ne APU win ke Absalom nga pútut mu. Màwa pe kikaw win datu kinuw-kuwa mu. Maragpatay ka tolay!”

⁹ Ay díkod nán tu Abishai nga an-anà tu Zeruya kitu ári, “Apu ári, tura mu bay-bay-án nala nga geqedán naka yán na tolay ya árig na ngala ya natay ya átu? Palubúsán nà kod, ta mawe ku siprúdan ya bùlaw na.” ¹⁰ May nán tu ári kadatu annánà tu Zeruya, “Bay-án nu wala. Nu e APU kurug ya nangagi kaggína nga gedán nà, iin kayu kuma nga mamakusap kaggína?” ¹¹ Ay nán natu ári kitu Abishai se kadatu ù-upisiyál na, “Ya pútut ku mismu, ay talipatayan nà, ay tu nád agpà kídi ya iBenjamin na induan tu Saul. Túya bay-án nu wala nga magged kiyà. Ammu ta ngala kurug, get nu e APU ya nangipàrob kaggína. ¹² Ay get masingan ne APU ya kapal-palakkán ku, ay subalítán nà ka napiya gapu kiya agged da kiyà kídi.” ¹³ Ay díkod netul-túluy tu David se datu kabbulun na tu magdal-dalen. Ay tu Shimei ay kumal-kaladág pe kaggída nga magged se magúbur kaggída, se magitápur ka tápu. ¹⁴ Ay kane makadatang da ka Jordan, nonawán tutu wala datu kabbulun tu ári, tútu nagimáng da pikam kitúni na.

Tu Absalom ka Jerusalem

¹⁵ Ay nakadatang pe yin tu Absalom ka Jerusalem se datu duddúma nga iIsrael; kabulun da pe tu Ahitofel. ¹⁶ Ay kane dumatang pe tu Hushai nga opun tu David, ay nawe nga dágus kitu giyán tu Absalom, se na nán nga isar-sáraw, “Magnanáyun din ya ári! Magnanáyun din ya ári!”

¹⁷ Ay nán tu Absalom, “Taanna, tura ka akkan summúrut kitu opun mu? Ummán kiyán agkà ya angipassangan mu ki kinamárum kaggína?” ¹⁸ Ay nán tu Hushai nga nesungbát, “Akkan nà a summúrut kaggína, ta piyán ku ya magsirbi ki ári nga piníli ne APU, se piníli daya ngámin na iIsrael. ¹⁹ Akkan nala yán, ta inna agpà pe ya sirbiyán ku nu di ya an-anà naya apu ku. Nu wà ummán natu nagsirbi ku kitu ama mu, ay ummán pe ya agsirbi kikaw.” ²⁰ Ay tútu nán tu Absalom kitu Ahitofel, “Nágan naya kuwaan tada?” ²¹ Ay nán tu Ahitofel nga nesungbát, “Mawe mu allayan daya attáwa ama mu, nga nabansi kídi nga magtagasíngan ki palásiyu. Ay díkod nu madámag daya ngámin na iIsrael yán, ay mammuwán da nga kurug lùsawan naka tutu wala ne ama mu. Díkod tumurad da pe kiya isussúrut da kikaw.” ²² Ay díkod nangipasíkad da ka báwi kitu útun tu palásiyu. Sisinnán datu tolay tu ilalnà ne Absalom kitu báwi nga manglay kadatu attáwa natu ama na.

²³ Ay kadatun na al-algaw, surútan peyang tu Absalom ngámin na kagiyán tu Ahitofel, nga ummán kitu kuk-kuwaan natu David nga ama na. Ata ngámin na kag-kagiyán tu Ahitofel, ay ummán da ka gayát ngámin ke Dios.

Nealílaw tu Hushai tu Absalom

17 Ay nán tu Ahitofel kitu Absalom, “Palubúsán nà mán na pumíli ka sangapúlu se duwa ríbu nga lalláki, ta mawe mi aplan de David daddán nu gabi. ² Sìmatan mida ta nonawán da se nagkapsut da ngin. Kattatán mida nga darupan, ay díkod magriddù da, ay pagpapanáwan da tu ári, ay ittu win ya ammatay ku kaggína. ³ Ay se ku wala ilbet ngámin datu tolay na kanedi. Meárig da ki babay nga magulli kammin kiya atáwa na. Isa nga tolay mà ala ya piyán mu wa matay. Ay daya tolay, ay akkan da maan-anu.” ⁴ Ay tútu pinatag tu Absalom se datu ap-apu na Israel tu kinagi tu Ahitofel. ⁵ May nán tu Absalom, “Palbetan nu mán ne Hushai nga Arkeo, ta ginán tada pe nu nágan naya makagi na panggap kídi.” ⁶ Ay kane inumbet tu Hushai, ay kinagi tu Absalom kaggína tu kinagi tu Ahitofel. Ay se na nán kaggína, “Surútan mi nád ya kinagi ne Ahitofel? Ay nu akkan, ay kagiyán mu ya napiya nga kuwaan mi.” ⁷ Ay nán tu Hushai nga nesungbát, “Ya palánu nga kinagi ne Ahitofel kídi, ay akkan napiya. ⁸ Akkan mu ammu ta, nga nalaing nga makigub-gubát nge ama mu se

datu suldádu na? Ummán ka rungat naya ber nga napultán kada annánà na ya rungat da. Se kapenamán na ama mu ya makigubát. Akkan wayya nga matúdug tune ki giyán daya suldádu na. ⁹ Oray kídi nga or-oras, ay atán tuni yin na magsir-sirù kiya isa nga abbut onu liyáng. Ay ya isa pe, nu atán mapatay da kadaya suldádu nu kiya munna nga aggugubát nu, se magina da tolay, ay idam-dámag da ngin na, ‘Adu da natay kadaya suldádu ne Absalom,’ nán da. ¹⁰ Ay oray daya suldádu nu nga ummán ki rungat láyon ya rungat da, ay magansing da pe yin, ta ammu ngámin daya iIsrael nga nalaing ya ama mu ki gubát, ay se narungat pe datu tolay na. ¹¹ Ngamay tu idi pe yala ya makagi ku: ‘Ayabán mu pikam daya ngámin na iIsrael; manggayát kadatu atán ka Dan, panda kadatu atán ka Beer-sheba. Ay díkod ummán ki kaadu ginat ya kaadu daya suldádu mu. Ay se yala ikaw mismu ya mangiapu kaggída nga mawe makigubát. ¹² Ay se tada la nga mawe sapúlan oray kawà na ya giyán na, ay se tada kattatán na darupan, nga ummán tada ki lapáat ta magtatánag ki pagmakát. Ay díkod áwan oray isa ya makalásat kaggída. ¹³ Ay nu tura la mawe magsirù ki isa nga íli, ay mangalà daya ngámin iIsrael ka tali, ay se tada nga galútán ya darupírip pa abut na íli, ay se tada nga rùrútan na ippan kiya tanáp, panda ki karba na tutu wala nga áwan oray isa nga batu ya mabansi.’ ¹⁴ Ay nán tu Absalom se datu ngámin na ap-apu datu iIsrael, “Napi-piya kurug ya nán ne Hushai, may itu palánu ne Ahitofel.” Ay ittu kurug tun tu nasúrut, gapu ta e APU ya nagpalánu nga akkan masúrut tu napiya nga palánu nga kinagi tu Ahitofel, ta senu nadakè ya màwa kitu Absalom.

Tu nagtálaw tu David

¹⁵ Ay se yala kinagi tu Hushai kade Zadok se tu Abiatar nga pappádi tu kinagi tu Ahitofel kitu Absalom nga palánu na. Kinagi na pe tu palánu nga kinagi na ke Absalom. ¹⁶ Ay tútu nán na kaggída, “Karuwan nu wa kagiyán ke David nga akkan matúdug kitu dappit natu wángag Jordan kitu ir-ir-er. Masápul la dumalákit da, ta nu akkan ay marápun da se ya ári.” ¹⁷ Ay tu Jonatan na pútut tu Abiatar, se tu Ahimaaz sa pútut tu Zadok, ay atán da nga magiddag ka En-rogel. Ay nu atán dámag nga masápul mammuwán tu David, ay uwad isa nga babay nga asassu nga mawe mangikagi kaggída, ta senu akkan da tagge lumná kitu íli. Ay se da mawe kagiyán kitu Ari David tu dámag. ¹⁸ May atán isa nga bar-barítu

nga nakasingan kaggída, ay se nawe nagpipílit kitu Absalom. Ay díkod nagtálaw wa dágus datu duwa, se da nawe kitu balay na isa nga laláki ka Bahurim. Atán bubun kitu amuwág natu balay, ay ittu tu nagsiruán datu duwa. ¹⁹ Ay tu atáwa natu laláki, ay tinàbán na pe nga dágus tu bubun, ay se na ngala pinayán ka trigo ta ibilág na kanu mà, ta senu akkan da ipagarup nga nagsirù da kitúni. ²⁰ Ay kane umbet datu suldádu tu Absalom, ay nagsaludsud da kitu babay nga nán da, “Nasingan mu de Ahimaaz se Jonatan?” nán da. “Nagbàláng da kiyán awweg,” nán tu babay ya nesungbát. Sinap-sapúlán datu suldádu da, may áwan da masmà kaggída. Ay díkod nagulli da kammin ka Jerusalem.

²¹ Ay kane makatálaw datu suldádu, ay lummawán pe yin tu Jonatan se tu Ahimaaz kitu bubun, ay se da nabur-burung nga nawe ka giyán tu Ari David, ay se da kinagi kaggína tu palánu nga kinagi tu Ahitofel. Ay tútu nán da kaggína, “Magkaru kayu wa dumalákit kiya wángag!” ²² Ay tútu nabur-burung tu David se datu kabbulun na, nga dummalákit kitu wángag Jordan. Ay kane pagbarngát tin kane kaláwa, ay nakadalákit da ngámin nin kitu wángag Jordan.

²³ Ay kane mammuwán tu Ahitofel nga akkan nasúrut tu kinagi na nga palánu na, ay nagtakay kitu asnu se la nawe ka balay da kitu íli. Ay kane mabalín na nga makappiya ya kàwaán datu kuw-kuwa na, ay nagbísín na nagpattal. Ay díkod nawe da netaman kitu nangitamnán da kitu ama na.

²⁴ Ay tu David se datu tolay na, ay dummatang da ngin ka Mahanaim, kane makadalákit tu Absalom se datu iIsrael nga tolay na ka wángag Jordan. ²⁵ Ay tu Amasa tu piníli tu Absalom nga sumukát kitu Joab nga apu datu suldádu na. Tu Amasa, ay pútut tu Jeter nga iIsmael. Ay tu Abigail nga ina na, ay pútut tu Nahas nga wagi tu Zeruya nga ina tu Joab. ²⁶ Ay nagkampu tu Absalom se datu iIsrael ka Gilead.

²⁷ Ay kane dumatang tu David ka Mahanaim, ay nawe sinabat de Shobi nga an-anà tu Nahas nga Ammonita nga iRabba, se tu Makir nga an-anà tu Ammiel nga iLo-debar, se tu Barzillai nga iRogelim ka Gilead. ²⁸ Nagilbet da ka abà, besin, bánga, trigo, sibáda, arína, inigúbán, bukal antà, se duddúma pikam ma bukal. ²⁹ Ay atán pe nilbet da nga digu álig, tsis, se karneru. Nidde da ngámin dedi kitu Ari David se datu tolay na, ta nán da nga, “Kurug gala nga nabisin se nawwaw daya tolay kiya nagdal-dalen da ka ir-ir-er.”

17:25 Ki Hebreo wa aggúni, ay Itra.

Tu netattay tu Absalom

18 Ay se la inurnung tu Ari David datu tolay na, se nada inuwa-uwár. Ay se yala namíli ka mangiapu kaggída; isa ki káda maríbu wa tolay, se isa ki káda magatut ta tolay. ² Pinagkàlu nada nga grúpu, se nada nga pinarbuwát. Ay tu Joab tu nangiapu kitu isa nga grúpu, se yala tu Abishai nga wagi ne Joab nga pútut tu Zeruya kitu mekàduwa, ay se yala tu Ittai nga iGat kitu mekàlu wa grúpu. Ay nán tu ári kaggída, “Kabulun dà pe nga mawe makigubát. ³ Ngamay nán datu tolay na kaggína, “Pangaásim ápu ári, ta akkan ka tagge mawe. Ata nu kapilitán na magatrás kami, onu matay ya gudduwa kadakami, ay akkan dakami pagan-anu daya suldádu ne Absalom, ta ikaw ya sapúlan da. Pì-piyán da nga ikaw ya mapatay da, may ya sangapúlu ríbu kadakami. Túya napiya nu magbansi ka ngala ngin kídí íli, se ka la mangipàrob ka sumeng kadakami nu kasapúlán mi.” ⁴ Ay nán tu ári, “Ay nu nágan naya nán nu wa napiya, ay ittu ya kuwaan ku.” Ay se yala nagsisíkad kitu giyán gagyángán tu íli nga magpalíwán kadatu tolay na nga nagrúpu ka agmamagatut, se agmamaríbu. ⁵ Ay se na binílin de Joab, Abishai se tu Ittai: “Ipag-pagapu nu kiyà nga akkan nu agpà pagranggasán ne Absalom.” Ay nagina pe ngámin datu tolay tu bílin tu David kadatu ù-upisiyál na mepanggap ke Absalom.

⁶ Ay díkod nawe nakigubát datu suldádu ne David kadatu iIsrael kitu sir-sirát ka Efraim. ⁷ Ay inábà datu suldádu tu David datu iIsrael. Adu tu pinatay da kitun na algaw, ta duwa púlu ríbu datu natay. ⁸ Ay nagtul-túluy tu naggugubát da kitu sir-sirát, ay adu pikam datu natay gapu kitu sir-sirát may datu natay ki ampiláng.

⁹ Ay kitu aggugubát da, ay nesalabatán tu Absalom datu suldádu tu David. Nakatakay tu Absalom kitu asnu na kitun. Ay se la sinumrà tu asnu kitu naríman na pasanga natu abay nga káyu. Ay nerabit tu úlu tu Absalom kadatu pasanga, ay nagtul-túluy ya nanagtág tu asnu. Ay díkod nabansi tu Absalom nga nebibísin kitu pasanga natu káyu. ¹⁰ Ay nasingan natu isa nga tolay ne David nge Absalom. Ay tútu nawe na kinagi kitu Joab nga nán na: “Nasingan ku we Absalom ma nebibísin kitu abay ya káyu,” nán na. ¹¹ “Nágan na? Nasingan mu?” nán tu Joab. “Ay taanna, tura mu lugud akkan pinatay? Tangdánan taka kuma ka sangapúlu wa silber se isa nga sinturon!” ¹² May nán natu laláki, “Oray nu bayádan nà ka maríbu wa silber, akkan ku màwa nga sagídan ya an-anà na ári.

Nagìna mi tu bílin na ári kadakayu se de Abishai se Ittai, nga akkan nu sagídan ne Absalom gapu kaggína.’¹³ Ay oray suwayan ku ya bílin na ári se ku patayan ne Absalom, ay mammuwán na la nga mammuwán na ári nu inna ya namatay kaggína. Ay wayya nà ala igdù.”¹⁴ Ay nán tu Joab, “Ah! Adu pikam mala nga kag-kagiyan na...!” nán na. Ay se la nangalà ka tallu nga say-áng, se na nawe nesuwè da kitu bátug tu púsu tu Absalom, nga sibbiyág pikam ma atán na nebibísin kitu káyu.¹⁵ Ay linìmut datu sangapúlu wa pára agtu kadatu iggugubát tu Joab tu Absalom, ay se da tinarut ta pinatay.

¹⁶ Ay se yala netanggoyob tu Joab tu tarumpeta na, ka ammakusap na kadatu suldádu na nga magappal kadatu iIsrael.¹⁷ Inalà da tu baggi tu Absalom, se da nepisù kitu adallam ma abbut kitu sir-sirát se da ginaburán ka dadakkal la batu. Ay datu iIsrael nga nakalásat, ay nagtatálaw da pe yin nga nawe kadatu babalay da.¹⁸ Kitu kasibbiyág kam tu Absalom, ay nangipasíkad ka abay ya batu kitu Tanáp Ari, ka panamdammán kaggína, ta áwan na pútut nga laláki nga mangitul-túluy ki ngágan na. Nepangágan na tun na batu ka “Absalom.” Ay ittu ya agpangágan da kitun na batu panda kadedi nga al-algaw.

Nagmanakit tu David gapu kitu Absalom

¹⁹ Ay nán tu Ahimaaz nga pútut tu Zadok kitu Joab, “Palubúsán nà ta mawe ku idámag ke Ari David nga nesalákan ne APU win kadaya kalínga na.”²⁰ “Akkan, kídì!” nán tu Joab, “ta natay ya an-anà na ári. Mabalin mu ya mawe mangidámag nu isa ngalgaw, may akkan kídì.”²¹ Ay nán tu Joab kitu asassu na nga iEtiopia, “Mawe mu idámag ke Ari David ya nasingan mu wa nàwa. Nagukkab tu asassu kitu àráng tu Joab, ay se yala nawe nanagtág.²² Ay nán tu Ahimaaz ke Joab nga nakim-imallà: “Pangaásim agpà ta palubúsán nà a mawe pe, nga umunud kitu iEtiopia. Panda ngala ya màwa!” “Taanna, tura mu piyán ya mawe pe? Ay ammu mu nga áwan mu wayya nga supápà ki idámag mu,” nán tu Joab nga nesungbát.²³ May ipapílit kammala tu Ahimaaz, “Piyán ku kammala ya mawe. Panda ngala ya màwa.” “Ara, angka ngin lugud,” nán tu Joab. Ay tútu nawe nanagtág tu Ahimaaz. Nanalen kitu tana-tanáp ka Jordan, ay linàláp natu iEtiopia.

18:21 Ki aggúni nga Hebreo, ay “iCus.”

²⁴ Ay tu David, ay atán na magtutúgaw kitu nagbàtán datu amin-lasi se amin-unag ga ruwángan natu íli. Ay tu isa kadatu guwardiya na, ay ummunè kitu útun tu darupírip pa abut natu íli. Ay kane iapa-apág na tu mata na, ay uwad nasingan na nga tolay ya managtág ga sissa nga umbet. ²⁵ Ay se na nìraw kitu ári tu nasingan na. Ay nán tu ári, “Nu sissa, ay atán idámag na. Ay kane adanni yin tu tolay kitu giyán da, ²⁶ ay atán manin nasingan tu guwardiya nga tolay ya managtág pe. Ay tútu nesáraw na manin ya, “Atán manin isa nga tolay ya managtág nga sissa,” nán na. Ay nán tu ári, “Atán pe idámag na yán.” ²⁷ “Ummán ka e Ahimaaz nga pútut ne Zadok tu nun-unna ta,” nán tu guwardiya. “Namáru yán na tolay. Napiya ya dámag na kid a yán,” nán tu ári.

²⁸ Ay se yala nga nesáraw tu Ahimaaz kitu ári ya, “Napiya kam ya ngámin,” nán na, ay se yala nagukkab kitu lusà kitu àràng tu ári. “Maday-dáyaw we APU nga Dios mu, ápu ári, ta pinangábà nitta kadatu tolay ya nagribilde kikaw, ápu ári.” ²⁹ Ay nán tu ári, “Paanna nge bag-bagu ku nga Absalom? Awan kam nàwa kaggína?” Ay nán tu Ahimaaz nga nesungbát, “Kitu nagpapan ne Joab kiyà kídi, ay uwad riribù, may akkan ku ammu nu nágan tu mà-màwa.” ³⁰ Ay nán tu ári, “Magmàngin ka ngala pikam kiyán.” Ay díkod nagmàngin pikam tu Ahimaaz.

³¹ Ay se yala inumbet pe yin tu iEtiopia, se na nán kitu ári: “Atán napiya nga dámag ku kikaw, ápu ári. Nesalákan naka ne APU kídi nga algaw kadatu nagribilde kikaw.” ³² Ay nán tu ári, “Paanna tu bag-bagu ku nga Absalom? Awan na kam napà-pàyanán?” Ay nán natu iEtiopia nga nesungbát, “Sápay kuma ta màwa kadaya ngámin na kalínga mu, ápu ári, ya nàwa kitúni nga bag-bagu!” ³³ Ay napalótán tu pannakit tu ári kitu nadámag na. Nawe kitu isa nga kuwartu kitu ngúdu natu gagyángán tu íli, se la nga sumángit. Makas-asangit kaggína nga umunè. “An-anà ku we-e! An-anà ku Absalom me-e! Iyà ala kuma ya natay! Absalom me-e! An-anà ku! An-anà ku we-e!”

Tu nagallang tu Joab kitu David

19 Ay uwad nangidámag kitu Joab nga makas-asangit se magmanakit tu Ari David gapu kitu an-anà na nga Absalom. ² Ay díkod tu anggam kuma datu tolay gapu kitu nangábà da kitu gubát kitun na algaw, ay napataliyán ka pannakit, ta nadámag da nga magpannakit tu ári gapu

kitu netattay tu an-anà na. ³ Ay tútu naglim-límut datu tolay nga linumnà kitu íli, nga ummán ki aglim-límut da tolay ya nagtálaw ki gubát, gapu ki appat da. ⁴ Ay tinàbán tu ári tu murang na kadatu íma na, se nagugolán nga nán na, “Absalom! An-anà ku! O, Absalom, ugu we-e, an-anà ku!” ⁵ Ay se la linumnà tu Joab kitu giyán tu ári, se na nán kaggína, “Neap-appat mu kídi nga algaw daya ngámin na tolay mu nga nangisalákan kikaw, se kadaya annánà mu, asassu mu, se daya attáwa mu. ⁶ Ittu mu mán kammin pàgan daya mangalùsaw kikaw, se mu lùsawan daya maminya kikaw. Malásin nala nga akkan napatag kikaw daya suldádu mu se daya ù-upisiyál mu. Ta ya masingan ku kídi, ay maangammán ka oray nu natay kami ngámin, basta sibbiyág gala tu Absalom. ⁷ Túya lumawán ka ngin, ta mawem kapiyánan amomanán daya tolay mu. Ay nu maddi ka, isipatà ki ngágan ne APU nga áwan mabansi oray isa kadakami ka kabulun mu kídi nga gabi. Ay nu mapakuna, ay nadà-dakè idi may daya ngámin na nà-nàwa ngin kikaw ki ngámin biyág mu.” ⁸ Ay díkod lummawán tu ári, se yala nawe nagtutúgaw kitu giyán tu ruwángan tu íli. Ay kane mammuwán datu tolay nga atán kitúni, ay nawe da ngámin na dinatang.

Ay datu iIsrael nga pasúrut tu Absalom, ay nagtatálaw da pe yin na naggulli kadatu babalay da kampela ngin. ⁹ Magsisinnuwáy datu ngámin na iIsrael. “Nesalákan nitta ya ári kadaya kalínga tada, se kadaya Filisteo. Ngamay kídi, ay nigsán naya íli tada ngi, gapu kitu Absalom. ¹⁰ Ay e Absalom nga ittu tu piníli tada nga ári tada, ay natay yin ki gubát. Ay taanna, tura tada akkan pagulliyán kammin ne David, ta senu aggína ya ári tada manin?” nán da.

¹¹ Ay nammuwán tu Ari David tu naggaamomanán datu iIsrael. Ay tútu, nebon na de Zadok se Abiatar nga pappádi nga mangikagi kadatu ap-apu ka Juda ya, “Nagína ku ya kag-kagiyan daya ngámin na iIsrael. Ay taanna, tura nu lugud akkan dag-dagappan ya mamaulli kiyà ka balay ku, ta senu iyà ya magári kammin kadakayu? ¹² Nàgud kayu tutu wala nga pampane ku. Ay taanna, tura dakayu mán kammin ya mapodi yin na magpalbet kiyà a ári nu? ¹³ Ay kagiyan nu pe idi ke Amasa: ‘Nàgud tutu wala ya aggindù ta. Ay piyán ku nu ikaw ya sumukát ke Joab nga apu daya suldádu ku. Panísan nà din ne Dios nu akkan ku kuwaan yán.’” ¹⁴ Ay naganggam datu ngámin tolay ka Juda kitun na kinagi tu ári. Ay díkod nepekagi da kitu ári, “Magulli ka ngin se ibulun mu ngámin na tolay mu.” ¹⁵ Ay díkod nagrabbuwát kurug tu ári se datu tolay na, nga magulli ka

Jerusalem. Ay kane makadatang da kitu wángag Jordan, ay nawe sinabat datu iJuda nga nag-agyán ka Gilgal, ta bulunan da tu ári nga dumalákit.

¹⁶ Ay tu Shimei nga pútut tu Gera nga iBahurim nga gakagaka tu Benjamin, ay naburung nga nanagut ta mebulun kadatu manabat kitu Ari David. ¹⁷ Kabulun na datu maríbu wa tolay nga gakagaka tu Benjamin. Ay uwad pe tu Ziba nga ap-apu datu asassu tu Saul; kabulun na datu sangapúlu se limma nga annánà na nga lalláki, se datu duwa púlu wa asassu na. Nabur-burung da nga nameyag ka wángag Jordan na mawe manabat kitu ári. ¹⁸ Nagbáláng da kitu wángag Jordan, nga sumeng kadatu akkobung tu ári nga dumalákit, se mangwa kadatu ipàwa tu ári.

Tu nammakawan ne David kitu Shimei

Ay kane dumalákit kuma pe yin tu ári, ay nagukkab tu Shimei kitu àràng na, ¹⁹ se na nán, “Apu ári, pakawanan nà agpà. Kaligpanám kuma ngin agpà datu kinuw-kuwa ku wa nadakè kikaw kitu nagtálaw mu ka Jerusalem. ²⁰ Ammù a abay tutu wala ya nagbasúlán ku kikaw. Túya gapu na nga iyà ya nun-unna kadaya gakagaka tu Jose nga inumbet nga sumabat kikaw, ápu ári.” ²¹ Ay nán tu Abishai nga pútut tu Zeruya, “Akkan agkà rabbang ne Shimei ya matay ta, ta ginedán naya ári nga piníli ne APU?” ²² May nán tu Ari David, “Nágan kuma naya ram-ráman nu wa pútut tu Zeruya ki palánu ku ta? Tura dà riribuan kídi? Iyà in ya ári na Israel kídi. Ay áwan ya matay kidde Israel kídi nga algaw.” ²³ Ay se yala nán tu ári kitu Shimei, “Isipatà nga akkan ka matay.”

Kinalakkán tu David tu Mefiboshet

²⁴ Ay tu Mefiboshet nga apúku tu Saul, ay nawe na pe sinabat tu ári. Nanggayát kitu nagtálaw tu ári ka Jerusalem, ay akkan nagus-usesu, se akkan tutu wala nagim-íming, se akkan na pe linab-labaán tu bádu na, panda kitu naggulli kammin natu ári. ²⁵ Ay kane makadatang kitu giyán tu ári, ay nán tu ári kaggína, “Taanna, tura ka akkan summúrut kiyà Mefiboshet?” ²⁶ Ay nán tu Mefiboshet nga nesungbát, “Apu ári, ammun mà a pílay yà. Ay e Ziba nga asassu ku, ay tinaraydor nà. ‘Isagánam ya asnu nga pagtàyán ku ta kumíwid dà kiya ári,’ nán ku, may akkan nà mán kammin kinur-kurug gin. ²⁷ Ay se nà nawe pinad-padásan kikaw, ápu ári.

Ngamay ummán ka kiya anghel ne Dios, ay túya kuwaam mu wala ya ammum nga napiya, ápu. ²⁸ Ta rabbang nakami nga patayan ngámin na maggiindù ápu ári, ngamay kinalakkán nà, se nà inalà ka kaduwa mu peyang nga mangán. Ay túya áwan ku la ammu pikam ma agngan kikaw, ápu ári.” ²⁹ Ay nán tu ári kaggína: “Akkan mu masápul kagiyan ngámin daya kapà-pàyanám. Nalammat ku nga masápul la paguwarán nu se Ziba ya lusà tu Saul.” ³⁰ “Iddem mala ngámin ke Ziba, ápu,” nán tu Mefiboshet. “Maganggam mà ala ta nakapagulli ka ngin na simpipiya, ápu ári.”

Tu kinamáru tu David kitu Barzillai

³¹ Ay tu Barzillai nga iGilead, ay inumbet pe nga gayát ka Rogelim, nga sumeng kitu ári nga dumalákit kitu wángag Jordan. ³² Làlakay pà nang ngin tu Barzillai, ta walu púlu tu dagun na ngin. Aggína tu nagidde ka kanan tu ári kitu kakowad na ka Mahanaim, ta nabà náng tutu wala. ³³ Ay nán tu ári kitu Barzillai, “Kumíwid ka kiyà ka Jerusalem, ay iyà ya makammu kadaya masap-sápul mu.” ³⁴ May nán tu Barzillai nga nesungbát: “Akkan nà in nanáyun, ápu ári. Kannán ku pikam ya kumíwid kikaw ka Jerusalem?” ³⁵ Walu púlu ya dagun ku win. Akkan ku mapaglásin nin ya nagánas se ya akkan. Akkan ku pe manámat tin ya kanan ku se inuman ku. Akkan ku pe yin magina daya magkansiyon. Manamma-dammat tà ala kikaw, ápu ári, nu kumíwid dà. ³⁶ Akkan nà mekari kadayán na parábur, ápu ári. Annung naya angitulbu ku kikaw kiya dammáng Jordan. ³⁷ Palubúsán nà ala ngin na magulli kammin ka íli ku, nga magiddag ki katay ku, ta senu metaging ngà kammin kitu lúbù datu mannákam ku. Ye idi nge Kimham nga asassu ku. Aggína ya ikíwid mu, ápu ári. Kuwaan mu wala kaggína ya ammum nga napiya.” ³⁸ Ay nán tu ári, “Napiya mà a lugud. Ikíwid ku a nge Kimham. Ay kuwaan ku kaggína daya napiya ki agsisíngan mu, se daya ipàwa mu kiyà.” ³⁹ Ay se yala nga dummalákit tu ári se datu ngámin na tolay na. May sakbay nga dumalákit tu ári ay inummáan na tu Barzillai se na nga nekarárag. Ay se yala nawe pe yin tu Barzillai ka balay na. ⁴⁰ Ay kane makadalákit tu ári, ay nawe ka Gilgal; kabulun na tu Kimham, se datu ngámin na iJuda, se datu duddúma nga iIsrael.

Nagríri datu iJuda se datu iIsrael gapu kitu ári

⁴¹ Ay se yala inumbet ngámin datu iIsrael kitu ári, ay se da nán kaggína, “Taanna pe, tura dakami ininunnaán daya iJuda nga nawe namulun kadakayu se daya akkobung mu, se daya tolay mu nga dummalákit ka wángag Jordan?” ⁴² Ay nán datu ngámin na iJuda, “Nàgud nga induan mi mà ya ári. Tura nadakè ya uray nu kadakami gapu kiya kinuwa mi? Akkan kami mà wayya nepangán kadaya akakkanan na ári. Ay áwan na pe wayya nga nidde nga rigálu kadakami.” ⁴³ May nán kammala datu iIsrael kadatu iJuda: “Mamin-sangapúlu ya karbangán mi kiya ári may iya karbangán nu kaggína. Ay tura dakami pe ya irupat? Ay ya isa pe, ay dakami mà ya nunna nga nangagi nga iulli tada ya ári.” May narù-rungat da nga magúni datu iJuda may datu iIsrael.

Tu nagribilde tu Sheba

20 Ay ka Gilgal, ay atán isa nga laláki kitúni nga naríri. Sheba tu ngágan na nga pútut tu Bikri nga gayát kitu tangámalan tu Benjamin. Netanggoyob na tu tarumpeta, ay se na ngala nesáraw ya, “Awan tada ram-ráman ke David!

Akkan tada sur-surútan ya pútut tu Jesse.

Magkakáwe tada ngámin nin na iIsrael.”

² Ay tútu pinanáwan datu iIsrael tu David, se da nga summúrut kitu Sheba. May datu iJuda, ay akkan da pinan-panáwan tu ári da. Nebulun da kaggína gayát ka Jordan panda ka Jerusalem.

³ Ay kane dummatang da kitu palásiyu, ay pinaayabán tu ári datu sangapúlu wa attáwa na nga nebansi na nga magtagasíngan kitu palásiyu kitu nagtálaw na. Nepippan nada ki isa nga balay se na pinaguwardiyaán. Nidde na ngámin datu masápul da, may áwan na inlay kaggída. Ay nagyán da ngala kitúni, nga ummán da ka búkud panda kitu nekatay da.

⁴ Ay nán tu ári kitu Amasa: “Urnúngam daya suldádu wa iJuda, se kayu umbet ngámin kídi nu tangalawán.” ⁵ Ay díkod nawe inurnung kurug tu Amasa datu suldádu nga iJuda. Ngamay akkan nagulli kitu algaw wa agpaulli na ári kaggína. ⁶ Ay tútu inayabán tu ári tu Abishai, se na nán kaggína: “Nadà-dakè ya kuwaan ne Sheba kadàtada may tu kinuwa tu Absalom. Túya ayabán mu daya tolay ku, ta mawe nu aplan ne Sheba,

sakbay nga makasrà ki isa nga ñli nga napalebután ka darupírip pa abut. Ay makatálaw tutu wala ngin kadàtada.”⁷ Ay díkod nagtálaw tu Abishai ka Jerusalem, kabulun na tu Joab se datu tolay na nga Kereteo se Peleteo, se datu nalainng ki gubát nga suldádu. Nawe da nga sinápul tu Sheba nga pútut tu Bikri.⁸ Ay kane dumatang da kitu abay ya batu ka Gibeon, sinabat tu Amasa da. Ay tu Joab ay nagbádu ka ibbabádu datu suldádu, se sittatàbikil kitu ispáda. Ay kaggína nga manabat kitu Amasa, ay netànág tu ispáda na.⁹ Ay se na nán kitu Amasa, “Paanna ka ngin wagi?” nán na. Ay se na inimmán tu íming tu Amasa ta ummàán na.¹⁰ Ngamay akkan nasingan tu Amasa tu ammuku nga im-immán tu Joab kitu kasígid da íma na. Ay nesuwè tu Joab kitu sinay na, ay lummawán nala tu lábad sinay na se netànág kitu lusà, ay tútu natay ya dágus. Akkan na tagge pinamidduwaan na sinuwè.

Netul-túluy de Joab se Abishai nga magwagi, tu magsápul kitu Sheba.¹¹ Ay uwad isa kadatu suldádu tu Joab tu nagsíkád kitu giyán tu Amasa, ay se na nán, “Ngámin na pumane ke Joab se David, ay sumúrut ke Joab.” nán na.¹² Ay newawaren nala tu baggi tu Amasa kitu kalsáda nga nadigut kitu dága na. Ay ngámin datu makasingan kitu baggi na, ay magsínang da. Ay kane masingan natu isa nga suldádu tu Joab idi, ay rinùrut na tu innát nga neadayyu kitu dálen se na nippan kitu tálun, ay se na tinàbán ka lúpus.¹³ Ay kane nippà in tu baggi tu Amasa kitu dálen, ay nagtul-túluy ngámin datu tolay ya sumúrut kitu Joab nga mawe magsápul kitu Sheba.

¹⁴ Ay tu Sheba, ay nawe na dinàdà tu giy-giyán datu ngámin na tangámalan na Israel, ay se yala nakadatang ka ñli Abel Bet-maaca. Ay ngámin datu kakagaka tu Bikri, ay nagguurnung da se da nga sumúrut kaggína kitu ñli.¹⁵ Ay kane madámag datu suldádu tu Joab nga atán tu Sheba ka Abel Bet Maaca, ay nawe da linimut tu ñli. Pinnu da ka lusà tu amin-lasi nga darupírip pa abut, se da pe yin gayatán na rabbaan.¹⁶ May uwad nasírib ba babay kitu ñli tu kinumraw kitu Joab, nga nán na, “Manggìna ka kiyà Joab. Umbet ka kídì na ta piyán taka amomanán,” nán na.¹⁷ Ay tútu nawe kurug tu Joab kitu giyán na. Ay nán tu babay kaggína, “Ikaw agpà kurug nge Joab ta?” “Ò, iyà,” nán tu Joab. “Manggìna ka lugud ki kagiyán ku kikaw,” nán tu babay. “Ara, lugud, ta gínán taka,” nán tu Joab.¹⁸ Ay tútu nán na, “Kitu nunna nga al-algaw, ay atán ya makag-kagi nga, ‘Mawe ka makiseng ka ñli Abel,’ nu piyám marisut ya isa nga ríri.¹⁹ Napatag ya ñli mi, se isa kadaya katalnaán na ñli kídì Israel.

Ay taanna, tura mu piyán dadàlan ya íli nga kuw-kuwa ne APU?” nán na. ²⁰Ay nán tu Joab nga nesungbát, “Akkan ku màwa ya nán mu. Akkan ku màwa nga dadàlan ya íli nu. ²¹Akkan ummán kiyán ya panggap mi. Atán nala ya sap-sapúlan mi nga tolay ya nagnágan ka Sheba, nga pútut ne Bikri nga gayát ka ban-bantay Efraim. Nagribilde ke Ari David. Isúku mu kadakami yán na tolay, ay magtálaw kami kídi íli nu win.” Ay nán natu babay, “Ipadtu mi ya úlu na kikaw kiya lasi naya darupírip,” nán tu babay. ²²Ay se yala nawe tu babay kadatu ngámin tolay kitu íli, se na kinagi tu sírib na kadatu tolay. Ay tútu pinútul da tu Sheba se da nepadtu tu úlu na kitu Joab nga atán kitu lasi natu íli. Ay díkod netanggoyob tu Joab tu tarumpeta na, ay tútu nagkakápan nin datu tolay na kadatu babalay da. Ay nagulli pe yin tu Joab ka Jerusalem kitu giyán tu ári.

²³Ay tu Joab tu nagbalin ka apu datu suldádu na Israel. Ay tu Benaya nga an-anà tu Jehoyada ya apu datu Kereteo se datu Peleteo nga guwardiya tu Ari David. ²⁴Ay tu Adoniram ya makammu kadatu tolay ya pilítan da nga pagubraan. Ay tu Jehoshafat nga an-anà tu Ahilud ya pára súrát kadatu mà-màwa kitu pangiturayán tu ári. ²⁵Ay tu Sheva tu sikritári natu ári. De Zadok se tu Abiatar datu pappádi. ²⁶Ay tu Ira nga iJair ya pádi tu David kampela ngin.

Pinatay da datu gakagaka tu Saul

21 Ay kitu nagturáy tu David, ay tallu dagun da nga nagulát, ay tútu nakiamomán tu David ke APU. Ay nán ne APU kaggína, “Magulát kayu gapu ki básul tu Saul, se datu pamilya na ki nagpatay da kadatu iGibeon.” ²Ay tútu inayabán natu ári datu iGibeon. Ay akkan wayya nga iIsrael datu tolay ka Gibeon. Aggída datu nabansi nga Amoreo. Nekari datu iIsrael kaggída nga isalákan dada. May piyán mán kammin tu Saul nga rapúnan da ngin gapu ki aminya na tutu wala nga mangwa ka pagpiyán na Israel se Juda. ³Ay nán tu David kadatu iGibeon, “Nágan na ya piyán nu nga kuwaan ku pára kadakayu, ta senu pumiya kammin ya ur-uray nu kadaya tolay ne APU?” ⁴Ay nán da nga nesungbát, “Akkan na marisut ka pirà onu balitù ya ríri mi kitu Saul se daya pamilya na. May áwan mi rabbang nga pumatay ki oray inna nga iIsrael.” “Ay nágan na lugud ya piyán nu wa kuwaan ku?” nán manin tu David. ⁵Ay nán da nga nesungbát, “Tu Saul tu nagpalánu nga rapúnan nakami, ta senu

áwaáwan kami yin kídí Israel. ⁶ Ay túya iddem kadakami ya pittu kadaya pútupútut na nga lalláki, ta ibísin mida ki àráng ne APU ka Gibeon, kitu bantay na.” “Ara nu a, lugud. Idde kuda kadakayu,” nán tu David. ⁷ May gapu ta sinipataán tu Ari David ke APU tu kari na kitu Jonatan, ay nelasi na tu Mefiboshet nga apúku tu Saul. ⁸ Nidde na kaggída tu Armoni se tu nagnágan pe ka Mefiboshet nga pútut tu Saul kitu Rizpa nga an-anà tu Aya. Ay nidde na pe datu limma nga annánà natu pútut tu Saul nga Merab, nga atáwa tu Adriel nga pútut tu Barzillai nga iMehola. ⁹ Ay nidde tu David datun na pittu kadatu iGibeon, ay se da nawe nebísin da ngámin kitu bantay ki àráng ne APU. Ay nàwa tun kitu anggayát da nga maggáni ka sibáda.

¹⁰ Ay tu Rizpa nga an-anà tu Aya nga ina datu duwa nga pinatay da, ay nangalà ka langgusti se na neaplág kitu útun tu isa nga batu ka idda na. Ta tagasinnán na datu baggi datu natay, ta senu akkan kanan da an-anù nu algaw, onu kanan da ulolag nu gabi. ¹¹ Ay kane madámag tu David tu kinuwa tu Rizpa, ¹² ay nawe na inalà datu tuláng tu Saul se tu Jonatan kadatu tolay ka Jabes Gilead. Aggída tu nagtákaw kadatu baggi da kitu palása ka Bet-shan, kane ibísin datu Filisteo da kitúni kane mapatay dada ka Gilboa. ¹³ Ay se na pinaggaámung datu tulatuláng tu Saul se tu Jonatan, se datu tulatuláng datu pittu wa lalláki nga pinatay datu iGibeon. ¹⁴ Ay se na nepetaman da kitu nangitamnán da kitu Kis nga ama tu Saul ka íli Zela nga sákup natu lusà tu Benjamin. Kinuwa da ngámin datu nepàwa natu ári. Ay kane mabalin tun, ay sinungbátan pe ne Dios sin tu karárag da panggap kitu íli da.

Tu gubát datu iIsrael se datu Filisteo (1 Chr. 20:4-8)

¹⁵ Ay naggugubát manin datu Filisteo se datu iIsrael. Ay kitu akigubát tu David se datu suldádu na, ay nonawán tu David. ¹⁶ Ay uwad isa nga tolay ya nagnágan ka Isbi-benob nga isa nga gakagaka datu dadakkal tutu wala nga tolay. Tu say-áng na, ay tallu se gudduwa kílu tu dammat tu mayán na, ay se bar-baru tu ampiláng na. Nán na nga patayan na tutu wala tu David. ¹⁷ Ngamay nawe sinengán tu Abishai nga an-anà tu Zeruya tu David, se na pinatay tu Isbi-benob nga Filisteo. Ay nán datu suldádu kitu David, “Manggayát kídí yin, ay akkan ka ngin kumiw-kíwid ki paggugubátan. Ta nu akkan, ay pandanán mu ya namnáma na Israel.”

¹⁸ Ay akkan nagbayág, ay naggugubát manin datu iIsrael se datu Filisteo ka Gob. Ay tu Sibbecai nga iHusha, ay pinatay na tu Saf nga isa nga gakagaka datu dadakkal tutu wala nga tolay. ¹⁹ Ay kitu namissán pe nga naggugubát da ka Gob, ay pinatay tu Elhanan nga an-anà tu Jaare-origem nga iBetlehem tu Goliat nga iGat. Ay atán say-áng tu Goliat nga ummán ka bittì a adígi tu kadakkal natu tuúlán na. ²⁰ Ay kitu namissán manin na naggugubát da ka Gat, ay uwad pe tolay ya abay tutu wala. Sangapúlu se duwa datu kureremang na íma na se sangapúlu se duwa pe datu kureremang datu bingil na. Isa pe nga gakagaka datu dadakkal tutu wala nga tolay. ²¹ Ay kinarikárit na datu iIsrael, may nawe pinatay tu Jonatan nga an-anà tu Shimei nga wagi tu David. ²² Datun na appát ta Filisteo, ay gakagaka datu dadakkal tutu wala nga tolay ka Gat. May pinatay datu suldádu tu David da.

Ya kansiyon tu David ki nangábà na

(*Sal. 18*)

22 Kinansiyon tu David idi nga kansiyon ke APU, kane isalákan ne APU kadatu kalínga na se kitu Saul: ²“Nge APU ya árig batu wa aglingdán ku,

se nadarupírip pa agsirúan ku,
se aggína ya marangngisalákan kiyà.

³Nge Dios ya akigdúán ku.

Aggína ya árig kalátag ku,

se mannakabalin na mangisalákan kiyà;
iadayyu nà kadaya naranggás sa mà-màwa.

⁴Magkarárag gà ke APU,

ay isalákan nà kadaya kalínga ku.

Aggína ngala ya rabbang na nga day-dayáwan.

⁵Napalebután nà kadaya pakatayán ku,

nga ummán ki danum nga mangipalupalun kiyà,
se dallis sa mangillud kiyà.

⁶Ummán ka nepuseput kiyà

ya tali naya lúbù;

ay ya palab-ug na pannakatay,

- ay atán kiya dálen ku.
- ⁷May ki kapar-parigátan ku,
ay kinumraw wà ke APU nga Dios ku.
Ki Templo na, ay nagìna na ya karraw ku.
- ⁸Ay se la nataryun se nayagyag ya lusà,
ay ya angngadigiyán na lángit,
ay naguyyu wala,
ta nalùsaw we APU.
- ⁹Atù tu lumawán kitu igung na,
se gumang-gangláyab ba apuy se gumatagatang nga birgáng
tu lumawán kitu mútung na.
- ¹⁰Linùtán na ya lángit, se yala naganìgad.
Ay tu pagdadam-án na,
ay nàag se nangísit ta angap.
- ¹¹Nagtakay ka isa nga kerubin se la kumáyab;
se la neturung na báli nga naggat.
- ¹²Napalebután ka nagìbat tu baggi na,
nàag se nangísit ta angap.
- ¹³Tu nawada tutu wala kitu lebut na,
ay sumílisíling ngala.
- ¹⁴Nagúni ye APU nga Kangatuwán,
ay ummán ka addug ka lángit
nga magadudúran tu úni na.
- ¹⁵Binútu-bútug na daya kalínga na ka sal-it,
ay túya nasip-siparà da nga nagtatálaw.
- ¹⁶Ay gapu kitu úni na,
se daggat natu ángat na kane malùsaw,
ay nassiyán nala ya bebay;
se linumtuwád ya lusà ki taggad na.
- ¹⁷Gayát ka ngúdu,
ay pinídit nà ne APU,
se nà a negadáng,
gayát ki kadalmán na danum.
- ¹⁸Nesalákan nà ki naturáy nga kalínga ku

- se kadaya mangalûsaw kiyà,
nga akkan ku mabaal abáan.
- ¹⁹Dinarup dà kitu agrig-rígát ku;
may e APU ya nangigdù kiyà.
- ²⁰Nippan nà ki giyán na áwan ku kaan-anuwán,
nesalákan nà ta naangammán kiyà.
- ²¹Sinupapáan nà ne APU,
gapu ta daya kustu wala daya kuk-kuwaan ku,
se áwan ku pe wayya nga nagbasúlán.
- ²²Ay sinúrut ku pe daya pagayatán ne APU,
se akkan nà pe naglikud kaggína nga Dios ku.
- ²³Sinúrut ku ngámin na lin-lintag na;
se akkan ku pulus sinuwáy daya bil-bílin na.
- ²⁴Awan ku tutu wala kinuwa nga nadakè,
se áwan ku nagbasúlán kaggína.
- ²⁵Ay túya sinupapáan nà ne APU,
ki angwa ku kadaya kustu,
se áwan na nasingan na básul ku.
- ²⁶Kadaya akkan maul-ulis ya angngurug kikaw,
akkan muda tutu wala pe igsán.
Kadaya nadalus sa biyág, ay ipassingan mu ya kinadalus mu.
- ²⁷Namáru ka kadaya áwan pagdásán,
may lûsawan mu daya nadakè.
- ²⁸Isalákan mu daya napakumbaba,
ngamay ibaba mu daya napangátu.
- ²⁹O APU, ikaw ya árig dílag ku.
Daya árig gíbat ki biyág ku, ay wadaán mu.
- ³⁰Gapu kikaw Dios,
ay abáan ku ya isa grúpu nga suldádu;
se gapu kikaw, maunè ku ya darupírip pa abut na íli.
- ³¹Awan ta matugib ki angwa ne Dios
kadaya kuk-kuwaan na;
se mapiyár daya kagiyan na;
Aggína ya árig kalátag daya ngámin na makigdù kaggína.

- ³² Awan sabáli nga Dios nu di e APU ngala.
 Ay áwan sabáli ya aglingdán nu di e Dios sala.
³³ E Apu Dios ya árig naligda nga aglingdán ku;
 se papiyaan na ya dalenan ku.
³⁴ Pab-pabilgan na daya bingil ku, nga ummán ki síkil ugta;
 sen akkan nà melinát ki alingúdu wa bantay.
³⁵ Pen-penaman na daya ímà pára ki gubát,
 sen maptang ku ya bútog nga bága.
³⁶ Nigdù nà se nesalákan nà;
 se nagdin-dinnámag gà gapu ki nesisseng mu kiyà.
³⁷ Pinaláwa mu ya dalenan ku,
 túya áwan ku la nekedúláp.
³⁸ Impal ku datu kalínga ku, ay sinímát kuda;
 akkan kuda inungatán panda ki nekarápun da.
³⁹ Immin kuda nga pinatayán;
 pinagkattab kuda, ta senu akkan da makabáangun nin;
 nekalínán da ngala ki àráng ku.
⁴⁰ Niddán nà ka bílag ku wa makigubát;
 se nepaábà mu kiyà daya kalínga ku.
⁴¹ Pinatálaw mu daya kalíngà;
 se pinatayán ku ngámin na mangalùsaw kiyà.
⁴² Magsápul da ka pakisengán da, may áwan da nga masmà;
 kinumraw da ke APU, may akkan nada sinung-sungbátan.
⁴³ Tinumatumà kuda nga ummán ka tápù;
 nedal-daldag kuda nga ummán ki lupang ki kalsáda.

⁴⁴ Nigdù nà kadaya ribilde nga tolay ku.
 Pinagturáy nà kadaya nasiyon;
 sinirbiyán dà daya tolay ya akkan ku am-ammu.
⁴⁵ Daya agtangeli, ay magùmà da kiyà;
 basta nagìna dà, ay ikurug dà.
⁴⁶ Tummalaw da
 ay se magtartartar da nga lumawán kadatu nagsirúan da.
⁴⁷ Sibbiyág ge APU!
 Maday-dáyaw ya árig batu nga aglingdán ku.
 Mepangátu din ne Dios nga aglingdán ku, se mangisalákan kiyà.

⁴⁸ Aggína ya Dios nga nangibálat kiyà,
se namasúku kadaya nasiyon kiyà.

⁴⁹ Nedayyu nà kadaya kalíngà;
se pinangábà nà kaggída.

Nesalákan nà kadaya tolay ya naranggás.

⁵⁰ Gapu kiyán, iday-dáyaw taka, O APU kadaya nasiyon,
se magkansiyon nà ka pagdáyaw ku ki ngágan mu.

⁵¹ Pinangábaábà mu ya píli mu nga ári;
se nepassingan mu ya akkan maul-ulis nga aminya mu kaggína;
ke David se kadaya gakagaka na ka áwan panda.

Datu nuddi nga kinag-kagi tu David

23 Tu David nga pútut tu Jesse,
ay aggína tu nepangátu ne Dios,
nga Dios tu Jacob,
se piníli na nga ári.

Nalaing nga mangwa kadaya nappiya nga kansiyon ki Israel.

Tu dedi datu nuddi nga kinagi na:

² “Magúni ya Ispiritu ne APU;
daya kagiyon na, ay idalen na ki mútung ku.

³ Ya Dios na Israel ay nagúni;
nán naya árig Batu wa aglingdán na Israel kiyà:

Nu nalintag ya angngituráy
naya isa nga agturáy kadaya tolay,
ay se managgansing ke Dios,

⁴ ay ummán ki wada ki pag-pagmakát,
se ummán ki mata nga sumínág ki pagmakát nga áwan angap;
pumaláng kadaya kad-kaddat nga naudanán.

⁵ Ummán pe kiyán ya pamilya ku
ki isissingan ne Dios Apu;
ta atán nekari na kiyà
nga áwan na kippaán;
nawada ya inangngagi na, se áwan na kaul-ulissán.

Ittu wala idi ya piyán ku nga màwa,
ta ittu ya pakesalakánan ku;

ay ammù nga pagintutuwán ne Dios Apu.

⁶Ay daya áwan angngurug ke Dios,
ay árig da ya rasi nga nippà,
ta akkan ta mímán da.

⁷Masápul magusár ta
ka aruminta nga balayyang onu tuúlán na say-áng,
se da masìdug tutu wala ki giyan da.

Datu narungat ta suldádu tu David

(1 Chr. 11:10-41)

⁸Ay tu dedi datu karung-rungtán na suldádu tu David: tu Joshe-basshebet nga iTakemon; aggína tu ap-apu datu tallu wa karungtán na suldádu. Say-áng ngala tu inusár na nga namatay ka walu gatut kadatu kalínga da ki namissán na naggugubát da.

⁹Ay ya sumarunu kaggína nga isa kadatu tallu wa karungtán na suldádu, ay tu Eleazar nga an-anà tu Dodo nga gakagaka tu Ahohi. Aggína tu kabulun tu David nga sumángu kadatu Filisteo nga naggurnung nga makigubát. Nagtálaw datu iIsrael kitun. ¹⁰Ngamay akkan nagtálaw tu Eleazar. Nakigubát kadatu Filisteo panda kitu kummítur tu íma na nga akkan na ngin mibattán tu ampiláng na. Pinangábà tutu wala ne APU da kitun na algaw. Ay kane mabalin tu gubát tin, ay ittu pe yin tu nagguulli datu kabbulun na nga nagtatálaw. Nagulli da ngala nga magarisamsam kadatu iggugubát datu natay.

¹¹Ay ya mekalu kadatu karungtán na suldádu tu David, ay tu Shamma nga pútut tu Agee nga iHarar. Ay kitu namissán ay naggurnung datu Filisteo ka Lehi, kitu kamulán ka balátung. Datu suldádu wa iIsrael ay nagtatálaw da. ¹²Ngamay nagsisikád tu Shamma kitu túlad tu kamulán ta igdù na. Pinatayán na datu Filisteo. Ay díkod pinangábà tutu wala ne APU.

¹³Kitu namissán, kitu anggayát natu aggagáni, kitu kaatán tu David kitu liyang ka Adullam, ay nagkampu datu Filisteo kitu tanáp ka Refaim. Ay nawe datu tallu kadatu tallu púlu wa ap-apu datu suldádu ka giyan tu David. ¹⁴Kitun, ay atán tu David kitu agsiruan da; ay datu Filisteo ay atán da ngin ka Betlehem. ¹⁵Ay gapu ta matalekág gin tu David, ay nakagi na ya: “Atán kuma ngala ya mangidde kiyà ka inuman ku nga

gayát kitu bubun na atán kitu lalangkán na Betlehem!”¹⁶ Nagina datu tallu wa karung-rungtán na suldádu na tun na kinagi na. Ay tútu nawe da naglim-límut nanalen kitu kampu datu Filisteo, se da nawe nagsàdu kitu bubun ka Betlehem nga atán kitu giyán tu lalangkán kitu íli, ay se da nga nilbet kitu David. Ngamay naddi na ininum, nu di na nga nesiya a nedátun ke APU,¹⁷ nga nán na, “O APU, akkan ku mabalin inuman idi nga danum! Bátug dága idi dedi nga lalláki nga nangipusta ngala ki biyág da nga nagsàdu kídi.” Ay tútu akkan na nga ininum.

Ay tu yán tu kinuwa datu tallu wa karungtán na suldádu tu David.

¹⁸ Ay tu Abishai nga an-anà tu Zeruya nga wagi tu Joab, tu ap-apu datu tallu púlu wa narungat ta suldádu. Ay ki namissán na gubát, ay tallu gatut tu pinatay na kadatu kalínga da kitu say-áng na ngala. Ay tútu nagdin-dinnámag pe tu ngágan na nga ummán kadatu tallu wa karung-rungtán.¹⁹ Tu Abishai tu nagdin-dinnámag kadatu ngámin na tallu púlu wa ap-apu datu suldádu, may akkan mepáda kadatu tallu.

²⁰ Ay tu Benaya nga an-anà tu Jehoyada nga iKabzeel tu isa pe kadatu magdin-dinnámag ga rungat. Adu datu kinuw-kuwa na nga nangipassingan ki turad se rungat na. Aggína tu namatay kadatu duwa nga narungat ta suldádu wa iMoab. Ay kitu namissán pe nga magudán ka yelo, ay atán láyon ki isa nga abbut. Nawe na dinatang, ay se na nga pinatay.²¹ Ay uwad pe isa nga iEgipto wa natáram. Say-áng tu armas na, ngamay nawe tu Benaya nga nagtagipapangkur ngala, se na pinúlat tu say-áng natu iEgipto se ittu pe yin tu pinamatay na kaggína.²² Ay tu dedi datu kinuw-kuwa tu Benaya nga ittu ya namagbalin kaggína ka nadin-dinnámag pe, nga ummán kadatu tallu wa suldádu.²³ Ay tu Benaya tu magdin-dinnámag kadatu tallu púlu wa narungat ta suldádu, oray nu akkan mebíláng kadatu tallu wa karung-rungtán. Ay tútu aggína tu piníli tu David nga ap-apu datu guwardiya na.

²⁴ Ay tu dedi datu tallu púlu wa ap-apu: tu Asahel nga wagi tu Joab; tu Elhanan nga pútut tu Dodo nga iBetlehem; ²⁵ tu Shamma nga iHarod; tu Elika nga iHarod pe; ²⁶ tu Helez nga iPalti, tu Ira nga pútut tu Ikkes nga iTekoa; ²⁷ tu Abiezer nga iAnatot; tu Mebunnai nga iHusha; ²⁸ tu Zalmon nga iAhoa; tu Maharai nga iNetofa; ²⁹ tu Heleb nga pútut tu Baana nga iNetofa; tu Ittai nga pútut tu Ribai nga iGibeá (nga sakúpan datu gakagaka tu Benjamin); ³⁰ tu Benaya nga iPiraton; tu Hiddai nga iNahale-gaas; ³¹ tu

23:30 Ya sarut na, ay ‘adanni kitu tanáp ka Gaas.’

Abi-albon nga iArba; tu Azmavet nga iBahurim; ³² tu Eliaba nga iShaalbon; datu pútut tu Jashen; ³³ tu Jonatan; tu Shamma nga iHarar; tu Ahiam nga pútut tu Sharar nga iHarar; ³⁴ tu Elifelet nga pútut tu Abashai nga iMaaca; tu Eliam nga pútut tu Ahitofel nga iGilo; ³⁵ tu Hezro nga iCarmel; tu Paarai nga iArba; ³⁶ tu Igal nga pútut tu Nathan nga iZoba; tu Bani nga iGad; ³⁷ tu Zelek nga iAmmon; tu Naharai nga iBeerot (para agtu kadatu iggugubát tu Joab nga pútut tu Zeruya); ³⁸ tu Ira nga iJattir; tu Gareb nga iJattir; ³⁹ se tu Uria nga Heteo.

Tallu púlu da ngámin.

Sinensus tu David datu tolay ka Israel se Juda

(1 Chr. 21:1-27)

24 Ay nakarungat manin ne APU kadatu iIsrael, ay tútu neparut na nge David. Ay nán na kitu David, “Ara, mawe mu biláangan daya iIsrael se iJuda.” ² Ay díkod nán tu ári kitu Joab se kadatu ap-apu datu suldádu, “Mawe nu sensúsan daya ngámin na tangámalan na Israel, manggayát ka Dan panda ka Beer-sheba, ta senu ammu ku nu piga daya ngámin tolay.” ³ May nán tu Joab, “Apu ári, sápay kuma ta paaduan ne APU nga Dios mu ka mamin-gatut ya kaadu daya iIsrael, ta senu masingan mu pikam ya kaadu da. Ngamay taanna, tura mu piyán biláangan daya tolay?” ⁴ Ngamay nán kammala tu ári, “Mawe nuda sensúsan.” Ay díkod nawe tu Joab se datu ù-upisiyál nga biláangan datu iIsrael. ⁵ Dummalákit da ka wángag Jordan, se da nagkampu ka Aroer, kitu panillod natu ili kitu tanáp nga mameyag ka Gad. Manggayát kitúni ay nagtul-túluy da nga nawe ka Jazer. ⁶ Ay se da nawe ka Gilead se la ka Tatim-hodshi, se da netúluy ka Dan. Ay se da nga nangalíkaw nga nawe da ka Sidon. ⁷ Dummatang da kitu nadarupírip pa agsiruán ka Tiro, ay se dala nga nawe kadatu il-ili datu Hiveo se Cananeo. Namanda da ka Beer-sheba, kitu panillod ka Juda. ⁸ Siyám búlán se duwa púlu ngalgaw da nga dinàdà ya ngámin na giyán ka Israel. Ay se da ngala nagulli ka Jerusalem. ⁹ Ay se yala nawe kinagi tu Joab kitu ári tu bílang datu ngámin na lalláki ya annung na nga magsuldádu: 800,000 kadatu Israel se 500,000 kadatu iJuda. ¹⁰ May kane nabalín tu sensus, ay nariribù tu uray tu Ari David. Ay se nán na ke APU, “APU, nagbásul là tutu wala kikaw ki kinuwa ku. Pakawanan nà agpa O APU, ki kinaug-og ku.” ¹¹ Ay kane ginumniya tu

David kitu pagmakát natu sumarunu wa algaw, ay inamomanán ne APU tu Gad nga profeta tu David. ¹²Nán ne APU kaggína, “Mawe ka ke David se mu nán kaggína, “Tu idi ya kagiyan ne APU: Iddán taka ka tallu wa pagpiliyán mu, nu inna ya piyám nga kapánis mu. Nu nágan naya pinlí mu ay ittu ya kuwaan ku.” ¹³Ay díkod nawe tu Gad ka giyán tu David, se na nán kaggína, “Mamíli ka kadedi nu nágan naya piyám nga kapánis mu: tallu dagun kayu wa magulát, onu tallu búlán ka nga magsir-sirù kadaya kalínga mu nga magappal kikaw, onu tallu ngalgaw wa nasamnga nga sinakit ki ngámin na íli! Kapiyánam ma lam-lamtan idi se mu la kagiyan kiyà nu nágan naya piyán mu wa kagiyan ku ke APU nga nangibon kiyà.” ¹⁴Ay nán tu David nga nesungbát kitu Gad, “Marig-rigátan nà tutu wala kídí nga kapà-pàyanán ku! Napì-piya ngala nga e APU mismu ya mamánis kiyà ta maragkallà, may maddi yà nga tolay ya mamánis kiyà.” ¹⁵Ay díkod niddán ne APU ka sinakit datu ísrael kitun na algaw. Nanggayát kitu pagmakát natun na algaw panda kitu algaw nga ñidang na. Pittu púlu ríbu ngámin datu natay, manggayát ka Dan panda ka Beer-sheba. ¹⁶May kane patayan natu anghel lin datu tolay ka Jerusalem, ay naulis tu uray ne APU kitu tali kuwaan na. Ay tútu nán na kitu anghel la magpatay kadatu tolay, “Annung na ngin! Makusap ka ngin!” Ay kitun na oras, ay atán tu anghel ne APU kitu giyán na aggaggián tu Arauna nga Jebuseo. ¹⁷Ay kane masingan tu David tu anghel la magpatay kadatu tolay, ay nán na ke APU, “Iyà ya nakabásul, túya iyà ya rabbang na nga mapánis se daya pamilya ku. May dedi nga tolay ya árig karneru, ay áwan da kinuwa nga nakabasúlán da.”

¹⁸Ay kitun na algaw, ay inumbet tu Gad kitu giyán tu David, se na nán, “Manùdu ka se ka mawe kitu aggaggián ne Arauna nga Jebuseo, se ka mangwa kitúni ka altár pára ke APU. ¹⁹Ay díkod nawe kurug tu David se na kinuwa tu kinagi tu Gad kaggína nga bílin ne APU. ²⁰Ay kane maamawán tu Arauna tu ári se datu upisiyál na nga umbet kitu giyán na, ay nawe nada sinabat se yala nagukkab kitu lusà kitu àráng tu Ari David. ²¹“Tura kayu lugud atán, ápu ári?” nán tu Arauna. Ay nán tu David nga nesungbát, “Inumbet tà ta piyán ku gatángan ya aggaggián mu, ta mangwa ngà ka altár pára ke APU, ta senu makusap pin ya sinakit.” ²²Ay nán tu Arauna: “Ara ngala ápu, usaran mu wala ki piyám pangusarán. Ye pe dedi báka ngi. Alà mu ka dátun mu wa masidug. Usaran mu wala daya sangol daya báka se daya káyu naya aggaggián ka idungsu mu ki

altár. ²³Iddè ala ngámin dayán kikaw, ápu ári. Ay sápay kuma ta awátan ne APU nga Dios mu ya dátun mu.” ²⁴May nán tu ári nga nesungbát, “Akkan, masápul gatárgan ku dayán kikaw. Akkan nà mangidátun ka masìdug nga dátun ke APU nga Dios ku nga akkan ku nagrigátan. Ay se na binayádan ka limma púlu wa silber tu aggaggián se datu báka. ²⁵Ay se yala nangwa tu David ka altár pára ke APU. Ay se na nedátun tu dátun na masìdug se dátun na nga akikappiya. Sinungbátan ne APU tu karárag na. Ay díkod nakusap tu sinakit ka Israel.